

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UGOVORIMA O PREVOZU U ŽELEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

Član 1.

U Zakonu o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju („Službeni glasnik RS”, broj 38/15), član 2. menja se i glasi:

„Član 2.

Javni prevoz putnika i stvari u železničkom saobraćaju se obavlja prema uslovima definisanim ovim zakonom i opštim uslovima prevoza. U slučajevima koji nisu definisani ovim zakonom, primenjuju se opšti uslovi prevoza.

Prevoznik sa korisnicima zaključuje ugovore o prevozu prema odredbama ovog zakona i opštih uslova prevoza.

Prevoznik može s pojedinim korisnicima svojih usluga ugovoriti i niže cene prevoza ili davati druge olakšice, pod uslovima koji su propisani opštim uslovima prevoza.”

Član 2.

Član 4. menja se i glasi:

„Član 4.

Opšte uslove prevoza utvrđuje prevoznik.

Opšti uslovi prevoza se javno objavljuju.

Smatra se da su opšti uslovi prevoza javno objavljeni kada ih prevoznik učini dostupnim korisnicima prevoza, u štampanoj formi i u elektronskoj formi na internet stranici prevoznika.

Izmena prevoznih troškova i druge izmene i dopune opštih uslova prevoza, ne mogu se primenjivati pre isteka roka utvrđenog opštim uslovima prevoza.”

Član 3.

U članu 5. tačka 4) menja se i glasi:

„4) *železnički prevoznik* (u daljem tekstu: prevoznik) je privredno društvo ili drugo pravno lice koje je registrovano za pretežnu delatnost pružanja usluga železničkog prevoza robe i/ili putnika, i kome je izdata licenca, uz obavezu da obezbedi vuču ili koje obezbeđuje samo vuču;”

Tačka 8) menja se i glasi:

„8) *intermodalna transportna jedinica* (ITJ) je izmenljivi transportni sud ili kontejner, kao i poluprikolica i prikolica pogodna za dizanje dizalicom;”

Posle tačke 10) dodaje se tačka 10a), koja glasi:

„10a) *jedinstvena karta* predstavlja jednu ili više karata koje predstavljaju ugovor o prevozu za korišćenje uzastopnih železničkih usluga koje pruža jedan ili više prevoznika;”

Tačka 14) menja se i glasi:

„14) *kombinovani prevoz* je prevoz intermodalnih transportnih jedinica (ITJ) ili drumskog vozila kod koga se veći deo prevoznog puta obavlja železnicom, a početni i završni deo prevoznog puta drumskim transportom na što je moguće kraćim rastojanjima;”.

Posle tačke 20) dodaju se tač. 20a) i 20b), koje glase:

„20a) *opšti uslovi prevoza* su uslovi prevoznika u formi opštih uslova ili tarifa koji su pravno na snazi i koji su zaključenjem ugovora o prevozu postali njegov sastavni deo;

20b) *organizator putovanja* je organizator turističkog putovanja ili posrednik, koji nije prevoznik, u smislu zakona kojim se uređuje zaštita potrošača;”.

U tački 29) reči: „prevozni troškovi” brišu se.

Posle tačke 29) dodaje se tačka 29a), koja glasi:

„29a) *preusmeravanje* u smislu ovog zakona znači prevoz železnicom alternativnim prevoznim putem;”.

Tačka 30) menja se i glasi:

„30) *prodavac karata* je svaki posrednik u prodaji železničkih usluga koji zaključuje ugovore o prevozu putnika i prodaje karte u ime i za račun prevoznika ili za sopstveni račun;”.

Posle tačke 30) dodaje se tačka 30a), koja glasi:

„30a) *putna propusnica ili sezonska karta* je karta za neograničen broj putovanja koja omogućuje ovlašćenom imaocu putovanje železnicom na određenom pravcu ili mreži u toku određenog vremenskog perioda;”.

Posle tačke 31) dodaje se tačka 31a), koja glasi:

„31a) *rezervacija* je ovlašćenje, na papiru ili u elektronskom obliku, kojim se daje pravo licu koje se prevozi na prethodno potvrđeni personalizovani aranžman prevoza (sedište, postelja, ležaj i dr);”.

Tačka 36) briše se.

Posle tačke 37) dodaje se tačka 37a), koja glasi:

„37a) *ugovor o prevozu putnika* je ugovor o prevozu uz finansijsku naknadu ili ugovor zaključen bez naknade između prevoznika ili prodavaca karata i putnika za pružanje jedne ili više usluga prevoza;”.

Tačka 38) menja se i glasi:

„38) *ugovorni prevoznik* je prevoznik sa kojim je putnik ili pošiljalac zaključio ugovor o prevozu;”.

Posle tačke 40) dodaje se tačka 40a), koja glasi:

„40a) *upravljач stanice* je organizacioni subjekt kome je poverena odgovornost za upravljanje železničkom stanicom i koji može biti upravljач infrastrukture;”.

Tačka 41) menja se i glasi:

„41) *upravljач infrastrukture* je javno preduzeće ili privredno društvo odgovorno za građenje, eksploataciju, održavanje i obnovu javne železničke infrastrukture na mreži, kao i za učešće u njenom razvoju u okviru utvrđene opšte politike razvoja i finansiranja infrastrukture;”.

Član 4.

U članu 9. stav 1. reči: „Zakonom o železnici („Službeni glasnik RS”, broj 45/13)” zamenjuju se rečima: „zakonom kojim se uređuje železnica”.

U stavu 2. reči: „objavi red vožnje na odgovarajući način, u štampanoj i elektronskoj formi, a” brišu se.

Član 5.

Član 13. menja se i glasi:

„Član 13.

Putnik ima pravo da odustane od ugovora o prevozu pre nego što počne njegovo izvršenje pod uslovima koje je prevoznik, odnosno izvršni prevoznik objavio u svojim opštim uslovima prevoza.”

Član 6.

Posle člana 14. dodaju se čl. 14a – 14d, koji glase:

„Član 14a

U slučaju da je putnik onemogućen da iskoristi kupljenu rezervaciju sedišta, postelje ili ležaja krivicom prevoznika, prevoznik je dužan da na zahtev putnika izvrši povraćaj cene rezervacije u punom iznosu.

Član 14b

Kada je opravdano očekivati da će kašnjenje u dolasku u uputnu stanicu u skladu sa ugovorom o prevozu biti duže od 60 minuta, putnik odmah može da izabere jednu od sledećih mogućnosti:

1) povraćaj pune cene karte, pod uslovima pod kojima je karta plaćena, za deo ili delove putovanja koji nisu realizovani i za deo ili delove putovanja koji jesu realizovani, ukoliko putovanje zbog nastalog kašnjenja više nije u skladu sa svrhom prvobitnog plana putovanja putnika, zajedno sa, ako je potrebno, povratnom uslugom do otpremne stanice u što kraćem roku. Na isplatu povraćaja shodno se primenjuju uslovi isplate naknade iz člana 14v ovog zakona;

2) nastavak putovanja ili preusmeravanje, pod sličnim uslovima prevoza, do uputne stanice u što kraćem roku;

3) nastavak putovanja ili preusmeravanje, pod sličnim uslovima prevoza, do uputne stanice drugog dana prema putnikovoj želji.

Član 14v

Bez gubljenja prava na prevoz, putnik može zahtevati naknadu zbog kašnjenja od prevoznika ukoliko dođe do kašnjenja između otpremne i uputne stanice koje su navedene na karti i za koje nije izvršen povraćaj cene karte u skladu sa članom 14b ovog zakona. Minimalni iznos naknade u slučaju kašnjenja iznosi:

1) 25% cene karte za kašnjenje u trajanju od 60 do 119 minuta;

2) 50 % cene karte za kašnjenje u trajanju dužem od 120 minuta.

Putnici koji poseduju putnu propusnicu ili sezonsku kartu, u slučaju učestalih kašnjenja ili otkazivanja tokom perioda važnosti karte, mogu zahtevati adekvatnu naknadu u skladu sa pravilima prevoznika o naknadi. U tim pravilima navode se kriterijumi za utvrđivanje kašnjenja i izračunavanje iznosa naknade.

Pravila iz stava 2. ovog člana propisuju se opštim uslovima prevoza.

Naknada u slučaju kašnjenja izračunava se u odnosu na cenu koju je putnik stvarno platio za uslugu koja je izvršena sa zakašnjenjem.

Kada se ugovor o prevozu odnosi na povratno putovanje, naknada za kašnjenje u odlasku ili dolasku izračunava se u u odnosu na polovinu cene plaćene za kartu. Na isti način, cena za uslugu koja je izvršena sa zakašnjenjem, prema drugom obliku ugovora o prevozu koji omogućava putovanje na nekoliko uzastopnih pravaca, izračunava se proporcionalno punom iznosu cene.

Radi izračunavanja perioda kašnjenja ne uzima se u obzir kašnjenja za koja prevoznik može da dokaže da su nastala izvan teritorije Republike Srbije.

Naknada cene karte isplaćuje se u roku od 30 dana od dana prijema zahteva za naknadu. Naknada se isplaćuje u novcu, a po izboru putnika, može se isplatiti i u vaučerima odnosno drugim uslugama ukoliko su uslovi usluga fleksibilni (naročito u pogledu perioda važnosti i destinacije).

Naknada cene karte ne može se smanjiti zbog troškova železničkog prevoznika, kao što su takse, troškovi telefonskog razgovora ili cena markica.

Prevoznik može odrediti opšti minimalni iznos ispod kojeg se naknada ne isplaćuje a koji ne može biti veći od 4 evra (u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke na dan određivanja ovog iznosa).

Putnik nema pravo na naknadu ako je obavešten o kašnjenju pre kupovine karte ili ako je kašnjenje zbog nastavka putovanja drugom uslugom ili preusmeravanjem kraće od 60 minuta.

Član 14g

U slučaju kašnjenja u dolasku ili odlasku, prevoznik ili upravljač stanice moraju obavestiti putnike o okolnostima kašnjenja i procenjenom vremenu odlaska i dolaska čim im ta informacija postane dostupna.

U slučaju kašnjenja iz stava 1. ovog člana dužeg od 60 minuta, putnicima se besplatno nude i:

- 1) obroci i osveženje u skladu sa vremenom čekanja, ako su dostupni u vozu ili u stanici, ili se razumno mogu nabaviti;
- 2) hotelski ili drugi smeštaj, kao i prevoz od železničke stanice do mesta smeštaja, u slučaju da je boravak od jedne ili više noći neophodan, ili ako je dodatni boravak neophodan, ako za to postoje fizičke mogućnosti;
- 3) ukoliko je voz blokiran na pruži, prevoz od voza do železničke stanice, do alternativne otpremne stanice ili do krajnjeg odredišta usluge, ako je to fizički moguće.

Ukoliko železnička usluga ne može biti nastavljena, prevoznik mora u što kraćem roku organizovati alternativne transportne usluge za putnike.

U realizaciji obaveza iz st. 1-3. ovog člana, ako se među putnicima nalaze lica sa invaliditetom ili smanjenom pokretljivošću, prevoznik koji obavlja prevoz mora uzeti u obzir posebne potrebe tih lica, kao i njihovih pratilaca.

Prevoznik, na zahtev putnika, mora navesti na karti da je železnička usluga pretrpela kašnjenje, uzrokovala propuštanje presedanja ili da je otkazana, u zavisnosti od slučaja.

Član 14d

Ukoliko je prevoznik odgovoran za potpuni ili delimičan gubitak ili oštećenje opreme za kretanje ili druge posebne opreme koju koristi osoba sa invaliditetom ili

osoba sa smanjenom pokretljivošću, ne primenjuju se odredbe o ograničenju finansijskog iznosa nadoknade iz čl. 26. i 30. ovog zakona.”

Član 7.

Član 15. menja se i glasi:

„Član 15.

Putnik ima pravo da prekida putovanje na usputnim stanicama za vreme važenja prevozne isprave pod uslovima koje je prevoznik objavio u svojim opštim uslovima prevoza.”

Član 8.

Posle člana 22. dodaje se član 22a, koji glasi:

„Član 22a

Na pitanja zaključivanja i realizacije ugovora o prevozu putnika, koja ovim zakonom nisu uređena, shodno se primenjuju odredbe delova II-VII Jedinostvenih pravila za ugovor o međunarodnom železničkom prevozu putnika - CIV - Dodatak A, Konvencije o međunarodnim železničkim prevozima (COTIF) od 9. maja 1980. godine u verziji na osnovu Protokola o izmenama od 3. juna 1999. godine („Službeni list SFRJ - Međunarodni ugovori”, broj 8/84, „Službeni list SRJ - Međunarodni ugovori”, broj 3/93, „Službeni glasnik RS”, broj 102/07 i „Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori”, br. 1/10, 2/13, 17/15, 7/17 i 9/19), sa naknadnim potvrđenim izmenama i dopunama.”

Član 9.

Posle člana 40. dodaje se član 40a, koji glasi:

„Član 40a

Obaveze prema putnicima propisane ovim zakonom ne mogu se ograničiti i prevoznik ne može da se oslobodi tih obaveza, naročito odstupanjem ili restriktivnom klauzulom u ugovoru o prevozu.

Prevoznici putnicima mogu ponuditi povoljnije uslove prevoza u odnosu na prava utvrđena ovim zakonom.”

Član 10.

Član 41. menja se i glasi:

„Član 41.

Ugovorom o prevozu robe jedan ili više prevoznika se obavezuju da će robu prevesti od otpravne do uputne stanice i da će je izdati primaocu, uz naplatu prevoznih troškova. Opšti uslovi prevoza su sastavni deo ovog ugovora.

Ugovor o prevozu robe se primenjuje i na prevoz praznih kola kada se prevoze kao roba.

Prevoznik i korisnik prevoza mogu da zaključe poseban ugovor koji se odnosi na više prevoza robe.

Broj ugovora ili tarife mora biti naveden u tovarnom listu.”

Član 11.

U članu 42. stav 2. reči: „u prevozu” zamenjuju se rečima: „o prevozu”.

Član 12.

U članu 43. stav 1. reč: „ovim” briše se.

Član 13.

Član 44. menja se i glasi:

„Član 44.

Ugovor o prevozu kola kao prevoznog sredstva zasniva se na odredbama ovog zakona i opštih uslova prevoza. Opšti uslovi prevoza su sastavni deo ugovora. Ugovorom o prevozu kola kao prevoznog sredstva jedan ili više prevoznika se obavezuju da će prazna kola prevesti od otpravne do uputne stanice i da će ih izdati primaocu, uz naplatu prevoznih troškova.

Prevoznik i korisnik prevoza mogu da zaključe poseban ugovor koji se odnosi na više prevoza praznih kola kao prevoznog sredstva.

Broj ugovora ili opštih uslova prevoza moraju biti navedeni u kolskom listu.”

Član 14.

U članu 45. stav 1. menja se i glasi:

„Ugovor o prevozu kola kao prevoznog sredstva se potvrđuje kolskim odnosno tovarnim listom. Nedostatak, neispravnost ili gubitak kolskog ili tovarnog lista neće uticati na postojanje ili važnost ugovora koji je zaključen u skladu sa ovim zakonom.”

Član 15.

U članu 55. stav 1. menja se i glasi:

„Ako plaćanje prevoznih troškova nije drugačije dogovoreno sa prevoznikom, sve prevozne troškove dužan je da plati pošiljalac po opštim uslovima prevoza koji se primenjuju na dan zaključenja ugovora o prevozu, a u slučaju ponovne predaje, prema opštim uslovima prevoza na dan ponovne predaje pošiljke na prevoz.”

Stav 4. menja se i glasi:

„Ako za obračun troškova ne postoji poseban ugovor, za plaćanje prevoznih troškova važe opšti uslovi prevoza.”

Član 16.

U članu 59. stav 3. reči: „dužan je” zamenjuju se rečju: „dužan”.

Član 17.

U članu 72. stav 1. tačka 8) reči: „Carinskim zakonom („Službeni glasnik RS”, br. 18/10 i 112/12)” zamenjuju se rečima: „zakonom kojim se uređuju carine”.

Član 18.

U članu 83. stav 2. posle reči: „imaoca” dodaje se reč: „prava”.

Član 19.

Član 112. menja se i glasi:

„Član 112.

Ugovorom o kombinovanom prevozu robe više prevoznika različitog vida saobraćaja se obavezuju da će robu prevesti od otpravne do uputne stanice i da će je izdati primaocu, uz naplatu prevoznih troškova. Opšti uslovi prevoza su sastavni deo ugovora.”

Član 20.

U čl. 3, 5, 10, 11, 16, 23, 24, 25, 28, 31, 32, 49, 51, 59, 62, 66, 68, 69, 77, 79, 81, 83, 84, 85, 90, 93, 98, 100, 101, 102. i 105. reč: „tarifa” u određenom padežu zamenjuje se rečima: „opšti uslovi prevoza” u odgovarajućem padežu.

Član 21.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredaba člana 6. ovog zakona u delu kojim se dodaju čl. 14b i 14v, koje se primenjuju po isteku dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona i u delu kojim se dodaje član 14g st. 2-4, koje se primenjuju od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji, odnosno od dana početka pune primene Transportne zajednice u skladu sa članom 40. Ugovora o osnivanju Transportne zajednice i članom 1. Protokola VI – Prelazni aranžmani između Evropske unije, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori”, broj 11/17), ako puna primena Transportne zajednice počne pre pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tačka 7. Ustava Republike Srbije, kojim je utvrđeno da Republika Srbija uređuje svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakonom o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju („Službeni glasnik RS”, broj 38/15 - u daljem tekstu: Zakon) uređuju se ugovorni i drugi obligacioni odnosi u oblasti javnog prevoza putnika i stvari u unutrašnjem železničkom saobraćaju.

Imajući u vidu predmet ovog zakona, isti je od naročitog značaja za funkcionisanje putničkog i teretnog železničkog saobraćaja u Republici Srbiji.

Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture je, u skladu sa dinamikom iz Nacionalnog programa za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije, odnosno njegovim planom donošenja propisa za period 2018-2021, tokom 2019. godine pokrenulo postupak za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju (u daljem tekstu: Predlog zakona).

Javna rasprava o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju sprovedena je u skladu sa usvojenim Programom javne rasprave u periodu od 22. novembra do 12. decembra 2019. godine, nakon čega su pribavljena pozitivna mišljenja Ministarstva finansija, Ministarstva privrede, Ministarstva za evropske integracije, Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija, Republičkog sekretarijata za javne politike i Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo.

Vlada je pomenuti Predlog zakona utvrdila 30. januara 2020. godine, nakon čega je isti upućen u skupštinsku proceduru. Međutim, u skladu sa Zaključkom Vlade 05 Broj: 06-8524/2020 od 29. oktobra 2020. godine, Predlog zakona je povučen iz skupštinske procedure zbog konstituisanja novog saziva Narodne skupštine.

Napominje se da su u tekstu ovog Predloga zakona u odnosu na tekst koji je utvrđen od strane Vlade 30. januara 2020. godine, izvršene minimalne korekcije u smislu jasnije formulacije kod člana 14b stav 1. tačka 1) i člana 14v st. 1. i 10.

Predlogom zakona sprovodi se dalji postupak usklađivanja sa pravnim tekovinama Evropske unije, odnosno Uredbom (EZ) br. 1371/2007 Evropskog parlamenta i Saveta od 23. oktobra 2007. godine o pravima i obavezama putnika u železničkom saobraćaju i to u oblasti prava putnika. Ovo usklađivanje se pre svega odnosi na uslove i pravila u pogledu odgovornosti prevoznika kod kašnjenja vozova, uslove delimičnog ili potpunog povraćaja tj. naknade cene karte u slučaju kašnjenja voza, kao i prava osoba sa invaliditetom i osoba sa smanjenom pokretljivošću koje koriste uslugu železničkog prevoza.

Pored toga, Predlogom zakona vrši se usklađivanje terminologije korišćene u Zakonu o železnici („Službeni glasnik RS”, broj 41/18), dalje usklađivanje sa terminologijom iz Uredbe (EZ) br. 1371/2007, kao i da se otklanjaju tehnički nedostaci teksta Zakona.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona predložena je izmena člana 2. Zakona radi usklađivanja sa terminologijom iz Uredbe 1371/2007 o pravima i obavezama putnika u železničkom saobraćaju.

Članom 2. Predloga zakona predložena je izmena člana 4, odnosno brisanje stava 1. i izmena ostalih stavova radi usklađivanja sa terminologijom iz Uredbe 1371/2007 o pravima i obavezama putnika u železničkom saobraćaju i relacijama na postojećem slobodnom železničkom tržištu koje u vreme donošenja Zakona bilo praktično monopolsko.

Članom 3. Predloga zakona vrše se izmene u članu 5. Zakona, tako što se vrši usklađivanje definicija sa postojećim u Zakonu o železnici ili dopunjavanje onim iz Uredbe 1371/2007 o pravima i obavezama putnika u železničkom saobraćaju.

Članom 4. Predloga zakona vrši se pravnotehnička redakcija člana 9. Zakona tako što se reči u stavu 1: „Zakonom o železnici („Službeni glasnik RS”, broj 45/13)” zamenjuju rečima: „zakonom kojim se uređuje železnica”, a u stavu 2. brišu se reči: „objavi red vožnje na odgovarajući način, u štampanoj i elektronskoj formi, a” radi usklađivanja sa odredbama Zakona o železnici koje predviđaju obavezu objavljivanja reda vožnje isključivo za upravljača infrastrukture.

Članom 5. Predloga zakona predložena je izmena člana 13. Zakona radi usklađivanja sa terminologijom iz Uredbe 1371/2007 o pravima i obavezama putnika u železničkom saobraćaju.

Članom 6. Predloga zakona posle člana 14. Zakona dodaju se čl. 14a – 14d kojima se vrši dalje usklađivanje sa Uredbom 1371/2007 o pravima i obavezama putnika u železničkom saobraćaju i uređuje pitanje neiskorišćenosti rezervacije krivicom prevoznika, povraćaj cene karte, preusmeravanja u slučaju kašnjenja voza, naknada cene karte, pružanje pomoći u slučaju kašnjenja voza i slučaj potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja opreme koju koristi osoba sa invaliditetom ili osoba sa smanjenom pokretljivošću. Čl. 14b i 14v primenjuju se sa odloženom primenom od dve godine, dok za st. 2-4. člana 14g odložena primena od narednog dana od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji, odnosno dana početka pune primene Transportne zajednice u skladu sa Ugovorom o osnivanju transportne zajednice („Službeni glasnik RS”, broj 11/17).

Članom 7. Predloga zakona predložena je izmena člana 15. radi usklađivanja sa terminologijom iz Uredbe 1371/2007 o pravima i obavezama putnika u železničkom saobraćaju.

Članom 8. Predloga zakona predloženo je da se za zaključivanje i realizaciju ugovora o prevozu putnika, u delu koji nije uređen ovim zakonom, shodno primenjuju

odgovarajuće odredbe Dela II, III, IV, V, VI i VII Jedinstvenih pravila za ugovor o međunarodnom železničkom prevozu putnika - Dodatka A (CIV), Konvencije o međunarodnim železničkim prevozima (COTIF) od 9. maja 1980. godine.

Članom 9. Predloga zakona posle člana 40. Zakona dodaje se član 40a kojim se putniku garantuju uslovi koji ne mogu biti nepovoljniji u odnosu na uslove propisane Zakonom (već postojeća odredba u Zakonu o železnici koja je prenetu u Predlog zakona radi potpunog uređenja predmetne materije u jednom zakonu).

Članom 10. Predloga zakona predložena je izmena člana 41. Zakona radi praktičnije primene odredaba, radi usklađivanja sa terminologijom iz Uredbe 1371/2007 o pravima i obavezama putnika u železničkom saobraćaju.

Članom 11. Predloga zakona vrši se pravnotehnička redakcija u članu 42. stav 2. Zakona zamenom reči: „u prevozu” rečima: „o prevozu”.

Članom 12. Predloga zakona u članu 43. stav 1. briše se reč: „ovim”, imajući u vidu da je prijem određenih vrsta robe na prevoz zabranjen drugim zakonima.

Članom 13. Predloga zakona predložena je izmena člana 44. Zakona radi praktičnije primene odredaba, kao i radi usklađivanja sa terminologijom iz Uredbe 1371/2007 o pravima i obavezama putnika u železničkom saobraćaju.

Članom 14. Predloga zakona predloženo je izmena stava 1. član 45. Zakona tako što se posle reči: „kolskim” dodaju reči: „odnosno tovarnim”, a posle reči: „kolskog” dodaju se reči: „ili tovarnog”, radi praktičnije primene odredbe.

Članom 15. Predloga zakona vrši se izmena u članu 55. Zakona radi praktičnijeg tumačenja i primene odredbe.

Članom 16. Predloga zakona vrši se pravnotehnička redakcija u članu 59. stav 3. Zakona zamenom reči: „dužan je” sa rečju: „dužan”.

Članom 17. Predloga zakona vrši se pravnotehnička redakcija u članu 72. stav 1. tačka 8) zamenom reči: „Carinskim zakonom („Službeni glasnik RS”, br. 18/10 i 112/12)” rečima: „zakonom kojim se uređuju carine”.

Članom 18. Predloga zakona vrši se pravnotehnička redakcija u članu 83. stav 2. Zakona tako što se posle reči: „imaoca” dodaje reč: „prava”.

Članom 19. Predloga zakona predložena je izmena člana 112, radi usklađivanja sa terminologijom iz Uredbe 1371/2007 o pravima i obavezama putnika u železničkom saobraćaju.

Članom 20. Predloga zakona vrši se usklađivanje terminologije u čl. 3, 5, 10, 11, 16, 23, 24, 25, 28, 31, 32, 49, 51, 59, 62, 66, 68, 69, 77, 79, 81, 83, 84, 85, 90, 93, 98, 100, 101, 102. i 105, tako što se reč: „tarifa” u određenom padežu zamenjuje se rečima: „opštim uslovima prevoza” u odgovarajućem padežu, u skladu sa promenom definicije iz člana 2. tačka 20a) Predloga zakona.

Članom 21. Predloga zakona utvrđuje se stupanje zakona na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim člana 6.

ovog zakona, u delu kojim se dodaju čl. 14b i 14v, koji se primenjuje dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, i u delu kojim se dodaju st. 2-4 člana 14g, koji se primenjuje narednog dana od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji, odnosno danom početka pune primene Transportne zajednice u skladu sa članom 40. Ugovora o osnivanju Transportne zajednice („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 11/17) i članom 1. Protokola VI – Prelazni aranžmani između Evropske unije, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane, ako početak te pune primene nastupi pre pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. PREGLED ODREDBA ZAKONA O UGOVORIMA O PREVOZU U ŽELEZNIČKOM SAOBRAĆAJU KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Član 2.

~~Javni prevoz putnika i stvari u železničkom saobraćaju se obavlja prema uslovima definisanim ovim zakonom i tarifom prevoznika. U slučajevima koji nisu definisani ovim zakonom, primenjuje se tarifa prevoznika.~~

~~Prevoznik sa korisnicima zaključuje ugovore o prevozu prema odredbama ovog zakona i tarife.~~

~~Prevoznik može s pojedinim korisnicima svojih usluga ugovoriti i niže cene prevoza ili davati druge olakšice, pod uslovima koji su propisani tarifom.~~

ČLAN 2.

JAVNI PREVOZ PUTNIKA I STVARI U ŽELEZNIČKOM SAOBRAĆAJU SE OBAVLJA PREMA USLOVIMA DEFINISANIM OVIM ZAKONOM I OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA. U SLUČAJEVIMA KOJI NISU DEFINISANI OVIM ZAKONOM, PRIMENJUJU SE OPŠTI USLOVI PREVOZA.

PREVOZNIK SA KORISNICIMA ZAKLJUČUJE UGOVORE O PREVOZU PREMA ODREDBAMA OVOG ZAKONA I OPŠTIH USLOVA PREVOZA.

PREVOZNIK MOŽE S POJEDINIM KORISNICIMA SVOJIH USLUGA UGOVORITI I NIŽE CENE PREVOZA ILI DAVATI DRUGE OLAKŠICE, POD USLOVIMA KOJI SU PROPISANI OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

Član 3.

Ako odredbama ovog zakona nije drugačije određeno, odnosi uređeni ovim zakonom mogu se ugovorom, odnosno opštim uslovima prevoza i drugačije urediti.

~~Tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA ili ugovorom između prevoznika i korisnika, ne može se prevoznik, potpuno ili delimično, osloboditi odgovornosti predviđene ovim zakonom, ne može se teret dokazivanja odgovornosti prebaciti sa prevoznika na drugo lice, niti se mogu predvideti ograničenja odgovornosti za prevoznika povoljnija od ograničenja predviđenih ovim zakonom.

Član 4.

~~Tarifa sadrži odredbe o opštim i posebnim uslovima prevoza, kao i podatke potrebne za izračunavanje prevoznih troškova.~~

~~Tarifu utvrđuje i donosi prevoznik.~~

~~Tarifa se mora javno objaviti. Smatra se da je tarifa javno objavljena kada je prevoznik stavi na raspolaganje korisnicima prevoza, u štampanoj i elektronskoj formi na svojoj internet stranici.~~

~~Prevoznik je dužan da tarifu stavi na uvid u svakoj stanici otvorenoj za prevoz putnika i stvari.~~

Izmena prevoznih troškova i druge izmene i dopune tarife kojima se menjaju uslovi prevoza, ne mogu se primenjivati pre isteka roka utvrđenog tarifom.

ČLAN 4.

OPŠTE USLOVE PREVOZA UTVRĐUJE PREVOZNIK.

OPŠTI USLOVI PREVOZA SE JAVNO OBJAVLJUJU.

SMATRA SE DA SU OPŠTI USLOVI PREVOZA JAVNO OBJAVLJENI KADA IH PREVOZNIK UČINI DOSTUPNIM KORISNICIMA PREVOZA, U ŠTAMPANOJ FORMI I U ELEKTRONSKOJ FORMI NA INTERNET STRANICI PREVOZNIKA.

IZMENA PREVOZNIH TROŠKOVA I DRUGE IZMENE I DOPUNE OPŠTIH USLOVA PREVOZA, NE MOGU SE PRIMENJIVATI PRE ISTEKA ROKA UTVRĐENOG OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

Član 5.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) *vozna karta* je prevozna isprava putnika kojom se potvrđuje da je ugovor o prevozu zaključen na osnovu ovog zakona i tarife OPŠTIH USLOVA PREVOZA;

2) *granica tovarenja kola* predstavlja masu koja se ne sme prekoračiti s obzirom na tehničku konstrukciju kola i najnepovoljnije najveće dopušteno opterećenje pruge po osovini i dužnom metru kola na prevoznom putu pošiljke;

3) *elektronski tovarni list* je zapis memorisanih podataka elektronskim putem, koji predstavljaju tovarni list;

~~4) *železnički prevoznik* (u daljem tekstu: prevoznik) je privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koji obavlja prevoz putnika i/ili stvari i koji obezbeđuje vuču vozova ili koji isključivo pruža uslugu vuče vozova. Prevoznik može biti ugovorni prevoznik ili uzastopni prevoznik;~~

4) **ŽELEZNIČKI PREVOZNIK** (U DALJEM TEKSTU: PREVOZNIK) JE PRIVREDNO DRUŠTVO ILI DRUGO PRAVNO LICE KOJE JE REGISTROVANO ZA PRETEŽNU DELATNOST PRUŽANJA USLUGA ŽELEZNIČKOG PREVOZA ROBE I/ILI PUTNIKA, I KOME JE IZDATA LICENCA, UZ OBAVEZU DA OBEZBEDI VUČU ILI KOJE OBEZBEĐUJE SAMO VUČU;

5) *izvršni prevoznik* je prevoznik koji nije zaključio ugovor o prevozu sa putnikom ili pošiljaocem, a kome je ugovorni prevoznik poverio izvršenje prevoza potpuno ili delimično;

6) *imalac kola* je vlasnik kola ili lice koje ima pravo raspolaganja kolima i koji koristi pomenuta kola kao prevozno sredstvo;

7) *imalac prava* je lice koje, na osnovu ugovora, ima zahtev prema prevozniku;

~~8) *intermodalna transportna jedinica (ITJ)* je kontejner, poluprikolica, razmenljiva posuda i druga transportna jedinica koja se koristi u kombinovanom prevozu;~~

8) **INTERMODALNA TRANSPORTNA JEDINICA (ITJ)** JE IZMENLJIVI TRANSPORTNI SUD ILI KONTEJNER, KAO I POLUPORIKOLICA I PRIKOLICA POGODNA ZA DIZANJE DIZALICOM;

9) *ispis elektronskog kolskog lista* je na papiru odštampan zapis elektronskog kolskog lista;

10) *ispis elektronskog tovarnog lista* je na papiru odštampan zapis elektronskog tovarnog lista;

10A) **JEDINSTVENA KARTA** PREDSTAVLJA JEDNU ILI VIŠE KARATA KOJE PREDSTAVLJAJU UGOVOR O PREVOZU ZA KORIŠĆENJE UZASTOPNIH ŽELEZNIČKIH USLUGA KOJE PRUŽA JEDAN ILI VIŠE PREVOZNIKA;

11) *kašnjenje* je vremenska razlika između vremena predviđenog dolaska voza u određenu stanicu u skladu sa objavljenim redom vožnje i stvarnog, odnosno očekivanog vremena dolaska voza;

12) *kola* su svako vozilo koje saobraća na sopstvenim točkovima na železničkoj pruzi, bez sopstvene vuče;

13) *kolski list* je prevozna isprava za prazna kola kojom se potvrđuje ugovor o prevozu zaključen na osnovu ovog zakona i ~~tarifa~~ OPŠTIH USLOVA PREVOZA. Može biti izdat u papirnatom obliku ili kao elektronski zapis;

~~14) *kombinovani prevoz* je prevoz intermodalnih transportnih jedinica (ITJ) čiji se prevoz obavlja različitim vidovima saobraćaja sa jednom prevoznom ispravom;~~

14) *KOMBINOVANI PREVOZ JE PREVOZ INTERMODALNIH TRANSPORTNIH JEDINICA (ITJ) ILI DRUMSKOG VOZILA KOD KOGA SE VEĆI DEO PREVOZNOG PUTA OBAVLJA ŽELEZNICOM, A POČETNI I ZAVRŠNI DEO PREVOZNOG PUTA DRUMSKIM TRANSPORTOM NA ŠTO JE MOGUĆE KRAĆIM RASTOJANJIMA;*

15) *korisnik* je lice koje, na osnovu ugovora o prevozu stiče određena prava i preuzima određene obaveze. Korisnik može biti putnik i/ili naručilac i/ili pošiljalac i/ili primalac i/ili treće lice;

16) *lice* je fizičko ili pravno lice, udruženje lica ili preduzetnik kome je u skladu sa propisima priznata sposobnost preduzimanja pravnih radnji;

17) *lice sa invaliditetom* ili *lice sa smanjenom pokretljivošću* je lice čija je pokretljivost pri korišćenju prevoza smanjena usled fizičkog invaliditeta (senzornog ili lokomotornog, trajnog ili privremenog), intelektualnog invaliditeta ili oštećenja, ili bilo kog drugog uzroka invalidnosti, ili je posledica godina, i čijem stanju je neophodno posvetiti adekvatnu pažnju i prilagoditi usluge koje su na raspolaganju svim putnicima, a koje su prilagođene konkretnim potrebama ovog lica;

18) *međunarodni železnički saobraćaj* je prevoz putnika i stvari iz inostranstva u Republiku Srbiju, odnosno iz Republike Srbije u inostranstvo i prevoz putnika i stvari iz inostranstva, preko teritorije Republike Srbije, za inostranstvo, bez obzira da li se obavlja isključivo železnicom, ili mešovitim (kombinovanim) saobraćajem;

19) *naručilac prevoza* je lice koje, u svoje ime, a za račun drugog lica, zaključuje sa prevoznikom ugovor o prevozu putnika;

20) *nesreća* je neželjen ili neplaniran iznenadan događaj ili specifičan niz takvih događaja koji ima štetne posledice (sudari, iskliznuća, nesreće na putnom prelazu u istom nivou, nesreće sa učešćem lica izazvane železničkim vozilima u pokretu, požari i sl.);

20A) *OPŠTI USLOVI PREVOZA SU USLOVI PREVOZNIKA U FORMI OPŠTIH USLOVA ILI TARIFA KOJI SU PRAVNO NA SNAZI I KOJI SU ZAKLJUČIVANJEM UGOVORA O PREVOZU POSTALI NJEGOV SASTAVNI DEO;*

20B) *ORGANIZATOR PUTOVANJA JE ORGANIZATOR TURISTIČKOG PUTOVANJA ILI POSREDNIK, KOJI NIJE PREVOZNIK, U SMISLU ZAKONA KOJIM SE UREĐUJE ZAŠTITA POTROŠAČA;*

21) *otpravna stanica* je stanica u kojoj započinje ugovoreni prevoz stvari;

22) *otpremna stanica* je stanica u kojoj započinje ugovoreni prevoz putnika;

23) *postupak tranzita* je prevoz robe pod carinskim nadzorom u okviru carinskog područja Republike Srbije;

24) *pošiljalac* je lice koje, na osnovu ugovora, predaje stvar na prevoz;

25) *pošiljka* je jedna stvar ili više stvari koje se predaju na prevoz jednom prevoznom ispravom;

26) *praćeno vozilo* je putnički automobil sa ili bez prikolice ili motocikl koji se prevozi u istom vozu u kome se prevozi i putnik koji poseduje prevoznu ispravu za to praćeno vozilo;

27) *prevozna isprava* je dokaz postojanja i sadržine ugovora o prevozu;

28) *prevozni troškovi* je zajednički naziv za prevozninu, dodatke na prevozninu, naknade za sporedne usluge, dodatne i druge troškove prevoza koje prevoznik naplaćuje od korisnika u prevozu stvari, kao i za cenu prevoza i dodatne usluge koje prevoznik naplaćuje od korisnika u prevozu putnika, a prema konvencijama, ~~tarifama~~

OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA, pravilnicima, sporazumima, uputstvima i ugovorima;

29) *primalac* je lice koje je ovlašćeno da u uputnoj stanici iskupi prevoznu ~~prevoznici troškovi~~ ispravu i preuzme stvar;

29A) *PREUSMERAVANJE U SMISLU OVOG ZAKONA ZNAČI PREVOZ ŽELEZNICOM ALTERNATIVNIM PREVOZNI M PUTEM;*

~~30) *prodavac karata* je lice koje prodaje karte u ime i za račun železničkog preduzeća;~~

30) *PRODAVAC KARATA* JE SVAKI POSREDNIK U PRODAJI ŽELEZNIČKIH USLUGA KOJI ZAKLJUČUJE UGOVORE O PREVOZU PUTNIKA I PRODAJE KARTE U IME I ZA RAČUN PREVOZNIKA ILI ZA SOPSTVENI RAČUN;

30A) *PUTNA PROPUSNICA ILI SEZONSKA KARTA* JE KARTA ZA NEOGRANIČEN BROJ PUTOVANJA KOJA OMOGUĆUJE OVLAŠĆENOM IMAOCU PUTOVANJE ŽELEZNICOM NA ODREĐENOM PRAVCU ILI MREŽI U TOKU ODREĐENOG VREMENSKOG PERIODA;

31) *putnik* je lice koje, na osnovu ugovora, ima pravo na prevoz;

31A) *REZERVACIJA* JE OVLAŠĆENJE, NA PAPIRU ILI U ELEKTRONSKOM OBLIKU, KOJIM SE DAJE PRAVO LICU KOJE SE PREVOZI NA PRETHODNO POTVRĐENI PERSONALIZOVANI ARANŽMAN PREVOZA (SEDIŠTE, POSTELJA, LEŽAJ I DR.);

32) *reklamacija* je odštetni zahtev korisnika kojim se od prevoznika traži obeštećenje;

33) *ručni prtljag* su stvari koje se mogu uneti u voz, u prostor predviđen za smeštaj putnika i ručnog prtljaga i za čije čuvanje odgovara sam putnik;

34) *stanica* je svako železničko službeno mesto koje je otvoreno za celokupan ili ograničen prijem i otpremu putnika i stvari (stanica, ukrsnica, stajalište, saobraćajno i transportno otpremništvo, tovarište i sl.);

35) *stvar* je deo materijalne prirode koja se nalazi u ljudskoj vlasti i nad kojom postoji pravo svojine ili neko drugo stvarno pravo. Stvar predstavlja prtljag, roba, prevozno sredstvo i sl.;

~~36) *tarifa* je skup podzakonskih propisa, opštih uslova prevoza i cena koji zajedno sa ovim zakonom čine jedinstvenu celinu propisa koji se primenjuju u železničkom saobraćaju;~~

37) *tovarni list* je prevozna isprava pošiljke kojom se potvrđuje ugovor o prevozu zaključen na osnovu ovog zakona i ~~tarifa~~ OPŠTIH USLOVA PREVOZA. Može biti izdat u papirnatom obliku ili kao elektronski zapis;

37A) *UGOVOR O PREVOZU PUTNIKA* JE UGOVOR O PREVOZU UZ FINANSIJSKU NAKNADU ILI UGOVOR ZAKLJUČEN BEZ NAKNADE IZMEĐU PREVOZNIKA ILI PRODAVACA KARATA I PUTNIKA ZA PRUŽANJE JEDNE ILI VIŠE USLUGA PREVOZA;

~~38) *ugovorni prevoznik* je prevoznik koji sa putnikom, naručiocem ili pošiljaocem zaključuje ugovor o prevozu;~~

38) *UGOVORNI PREVOZNIK* JE PREVOZNIK SA KOJIM JE PUTNIK ILI POŠILJALAC ZAKLJUČIO UGOVOR O PREVOZU;

39) *uzastopni prevoznik* je prevoznik koji na osnovu zaključenog ugovora o prevozu između putnika ili pošiljaoca sa ugovornim prevoznikom, preuzima obavezu daljeg prevoza;

40) *unutrašnji železnički saobraćaj* je prevoz putnika i stvari koji otpočinje i završava se na teritoriji Republike Srbije;

40A) *UPRAVLJAČ STANICE* JE ORGANIZACIONI SUBJEKT KOME JE POVERENA ODGOVORNOST ZA UPRAVLJANJE ŽELEZNIČKOM STANICOM I KOJI MOŽE BITI UPRAVLJAČ INFRASTRUKTURE;

~~41) *upravljac infrastrukture* je društvo kapitala ili preduzetnik koji je ovlašćen za upravljanje javnom železničkom infrastrukturom;~~

41) *UPRAVLJAČ INFRASTRUKTURE* JE JAVNO PREDUZEĆE ILI PRIVREDNO DRUŠTVO ODGOVORNO ZA GRAĐENJE, EKSPLOATACIJU, ODRŽAVANJE I OBNOVU JAVNE ŽELEZNIČKE INFRASTRUKTURE NA MREŽI, KAO I ZA UČEŠĆE U NJENOM RAZVOJU U OKVIRU UTVRĐENE OPŠTE POLITIKE RAZVOJA I FINANSIRANJA INFRASTRUKTURE;

42) *uputna stanica* je mesto završetka ugovorenog prevoza;

43) *carinska stanica* je stanica u kojoj otpočinje i/ili se završava postupak tranzita pri uvozu, izvozu i provožu pošiljaka.

Član 9.

Objavljivanje reda vožnje vrši se u skladu sa ~~Zakonom o železnici („Službeni glasnik RS”, broj 45/13)~~ ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE ŽELEZNICA.

Prevoznik je dužan da ~~objavi red vožnje na odgovarajući način, u štampanoj i elektronskoj formi, a~~ podatke bitne za kvalitet prevozne usluge istakne na vidnom mestu u svakoj stanici otvorenoj za prevoz putnika, uz saglasnost upravljača železničke infrastrukture.

Prevoznik ili nadležni organ odgovoran za ugovor o javnom železničkom prevozu mora objaviti na odgovarajući način, a pre same primene, odluke o prekidu usluga.

Član 10.

Putnik je dužan da pre započetog putovanja pribavi prevoznu ispravu, a ako u mestu u kome počinje putovanje nema putničke blagajne da prevoznu ispravu pribavi u vozu.

Prevoznik mora ponuditi mogućnost kupovine prevozne isprave u vozu, osim kada je ovo ograničeno ili onemogućeno iz razloga bezbednosti ili politike borbe protiv zloupotrebe ili obaveze posedovanja obavezne rezervacije ili opravdanih poslovnih razloga.

Kada na stanici nije organizovana prodaja prevoznih isprava prevoznik je dužan da putnike obavesti o:

1) mogućnostima za kupovinu prevoznih isprava elektronskim putem ili u vozu, kao i o postupcima za takvu kupovinu;

2) najbližoj putničkoj blagajni ili mestu na kome se može pribaviti prevozna isprava.

Putnik koji ne pribavi prevoznu ispravu u mestu koje ima putničku blagajnu i koji ne može da pokaže važeću voznu kartu u vozu, na zahtev železničkog kontrolnog organa dužan je da plati, pored cene karte i dodatak koji je određen ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA prevoznika.

Prevoznik ima pravo da izvrši kontrolu prevoznih isprava pre ulaska u voz i da putniku koji ne poseduje prevoznu ispravu ne dozvoli ulazak u voz ukoliko je putnik imao mogućnost da kupi prevoznu ispravu pre ulaska u voz, a odbija da plati kartu i dodatak određen ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA prevoznika iz stava 4. ovog člana.

U slučaju da putnik koji se nalazi u vozu, ne poseduje prevoznu ispravu i odbija da plati cenu karte, odnosno dodatka prevoznik ima pravo da ga isključi iz daljeg prevoza.

Član 11.

Ugovor o prevozu može se zaključiti s licem koje je obolelo ili za koje postoji sumnja da je obolelo od neke zarazne bolesti, samo ako su ispunjeni uslovi predviđeni ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

Ako se za vreme prevoza kod putnika pojave znaci neke od zaraznih bolesti predviđenih ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA, prevoznik odnosno izvršni prevoznik je dužan da postupi po ~~tarifi~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA i da tog putnika preveze do prvog mesta u kome postoji mogućnost da mu se pruži potrebna zdravstvena pomoć.

Član 13.

~~Putnik ima pravo da odustane od ugovora o prevozu pre nego što počne njegovo izvršenje pod uslovima koje je prevoznik, odnosno izvršni prevoznik objavio u svojoj tarifi.~~

ČLAN 13.

PUTNIK IMA PRAVO DA ODUSTANE OD UGOVORA O PREVOZU PRE NEGO ŠTO POČNE NJEGOVO IZVRŠENJE POD USLOVIMA KOJE JE PREVOZNIK, ODNOSNO IZVRŠNI PREVOZNIK OBJAVIO U SVOJIM OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

ČLAN 14A

U SLUČAJU DA JE PUTNIK ONEMOGUĆEN DA ISKORISTI KUPLJENU REZERVACIJU SEDIŠTA, POSTELJE ILI LEŽAJA KRIVICOM PREVOZNIKA, PREVOZNIK JE DUŽAN DA NA ZAHTEV PUTNIKA IZVRŠI POVRAĆAJ CENE REZERVACIJE U PUNOM IZNOSU.

ČLAN 14B

KADA JE OPRAVDANO OČEKIVATI DA ĆE KAŠNJENJE U DOLASKU U UPUTNU STANICU U SKLADU SA UGOVOROM O PREVOZU BITI DUŽE OD 60 MINUTA, PUTNIK ODMAH MOŽE DA IZABERE JEDNU OD SLEDEĆIH MOGUĆNOSTI:

1) POVRAĆAJ PUNE CENE KARTE, POD USLOVIMA POD KOJIMA JE KARTA PLAĆENA, ZA DEO ILI DELOVE PUTOVANJA KOJI NISU REALIZOVANI I ZA DEO ILI DELOVE PUTOVANJA KOJI JESU REALIZOVANI, UKOLIKO PUTOVANJE ZBOG NASTALOG KAŠNJENJA VIŠE NIJE U SKLADU SA SVRHOM PRVOBITNOG PLANA PUTOVANJA PUTNIKA, ZAJEDNO SA, AKO JE POTREBNO, POVRAĆAJMOM USLUGOM DO OTPREMNE STANICE U ŠTO KRAĆEM ROKU. NA ISPLATU POVRAĆAJA SHODNO SE PRIMENJUJU USLOVI ISPLATE NAKNADE IZ ČLANA 14V OVOG ZAKONA;

2) NASTAVAK PUTOVANJA ILI PREUSMERAVANJE, POD SLIČNIM USLOVIMA PREVOZA, DO UPUTNE STANICE U ŠTO KRAĆEM ROKU;

3) NASTAVAK PUTOVANJA ILI PREUSMERAVANJE, POD SLIČNIM USLOVIMA PREVOZA, DO UPUTNE STANICE DRUGOG DANA PREMA PUTNIKOVOJ ŽELJI.

ČLAN 14V

BEZ GUBLJENJA PRAVA NA PREVOZ, PUTNIK MOŽE ZAHTEVATI NAKNADU ZBOG KAŠNJENJA OD PREVOZNIKA UKOLIKO DOĐE DO KAŠNJENJA IZMEĐU OTPREMNE I UPUTNE STANICE KOJE SU NAVEDENE NA KARTI I ZA KOJE NIJE IZVRŠEN POVRAĆAJ CENE KARTE U SKLADU SA ČLANOM 14B OVOG ZAKONA. MINIMALNI IZNOS NAKNADE U SLUČAJU KAŠNJENJA IZNOSI:

- 1) 25% CENE KARTE ZA KAŠNJENJE U TRAJANJU OD 60 DO 119 MINUTA;
- 2) 50 % CENE KARTE ZA KAŠNJENJE U TRAJANJU DUŽEM OD 120 MINUTA.

PUTNICI KOJI POSEDUJU PUTNU PROPUSNICU ILI SEZONSKU KARTU, U SLUČAJU UČESTALIH KAŠNJENJA ILI OTKAZIVANJA TOKOM PERIODA VAŽNOSTI KARTE, MOGU ZAHTEVATI ADEKVATNU NAKNADU U SKLADU SA PRAVILIMA PREVOZNIKA O NAKNADI. U TIM PRAVILIMA NAVODE SE KRITERIJUMI ZA UTVRĐIVANJE KAŠNJENJA I IZRAČUNAVANJE IZNOSA NAKNADE.

PRAVILA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA PROPISUJU SE OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

NAKNADA U SLUČAJU KAŠNJENJA IZRAČUNAVA SE U ODNOSU NA CENU KOJU JE PUTNIK STVARNO PLATIO ZA USLUGU KOJA JE IZVRŠENA SA ZAKAŠNJENJEM.

KADA SE UGOVOR O PREVOZU ODNOSI NA POV RATNO PUTOVANJE, NAKNADA ZA KAŠNJENJE U ODLASKU ILI DOLASKU IZRAČUNAVA SE U ODNOSU NA POLOVINU CENE PLAĆENE ZA KARTU. NA ISTI NAČIN, CENA ZA USLUGU KOJA JE IZVRŠENA SA ZAKAŠNJENJEM, PREMA DRUGOM OBLIKU UGOVORA O PREVOZU KOJI OMOGUĆAVA PUTOVANJE NA NEKOLIKO UZASTOPNIH PRAVACA, IZRAČUNAVA SE PROPORCIONALNO PUNOM IZNOSU CENE.

RADI IZRAČUNAVANJA PERIODA KAŠNJENJA NE UZIMA SE U OBZIR KAŠNJENJA ZA KOJA PREVOZNIK MOŽE DA DOKAŽE DA SU NASTALA IZVAN TERITORIJE REPUBLIKE SRBIJE.

NAKNADA CENE KARTE ISPLAĆUJE SE U ROKU OD 30 DANA OD DANA PRIJEMA ZAHTEVA ZA NAKNADU. NAKNADA SE ISPLAĆUJE U NOVCU, A PO IZBORU PUTNIKA, MOŽE SE ISPLATITI I U VAUČERIMA ODNOSNO DRUGIM USLUGAMA UKOLIKO SU USLOVI USLUGA FLEKSIBILNI (NAROČITO U POGLEDU PERIODA VAŽNOSTI I DESTINACIJE).

NAKNADA CENE KARTE NE MOŽE SE SMANJITI ZBOG TROŠKOVA ŽELEZNIČKOG PREVOZNIKA, KAO ŠTO SU TAKSE, TROŠKOVI TELEFONSKOG RAZGOVORA ILI CENA MARKICA.

PREVOZNIK MOŽE ODREDITI OPŠTI MINIMALNI IZNOS ISPOD KOJEG SE NAKNADA NE ISPLAĆUJE A KOJI NE MOŽE BITI VEĆI OD 4 EVRA (U DINARSKOJ PROTIVVREDNOSTI PO SREDNJEM KURSU NARODNE BANKE NA DAN ODREĐIVANJA OVOG IZNOSA).

PUTNIK NEMA PRAVO NA NAKNADU AKO JE OBAVEŠTEN O KAŠNJENJU PRE KUPOVINE KARTE ILI AKO JE KAŠNJENJE ZBOG NASTAVKA PUTOVANJA DRUGOM USLUGOM ILI PREUSMERAVANJEM KRAĆE OD 60 MINUTA.

ČLAN 14G

U SLUČAJU KAŠNJENJA U DOLASKU ILI ODLASKU, PREVOZNIK ILI UPRAVLJAČ STANICE MORAJU OBAVESTITI PUTNIKE O OKOLNOSTIMA KAŠNJENJA I PROCENJENOM VREMENU ODLASKA I DOLASKA ČIM IM TA INFORMACIJA POSTANE DOSTUPNA.

U SLUČAJU KAŠNJENJA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA DUŽEG OD 60 MINUTA, PUTNICIMA SE BESPLATNO NUDE I:

1) OBROCI I OSVEŽENJE U SKLADU SA VREMENOM ČEKANJA, AKO SU DOSTUPNI U VOZU ILI U STANICI, ILI SE RAZUMNO MOGU NABAVITI;

2) HOTELSKI ILI DRUGI SMEŠTAJ, KAO I PREVOZ OD ŽELEZNIČKE STANICE DO MESTA SMEŠTAJA, U SLUČAJU DA JE BORAVAK OD JEDNE ILI VIŠE NOĆI NEOPHODAN, ILI AKO JE DODATNI BORAVAK NEOPHODAN, AKO ZA TO POSTOJE FIZIČKE MOGUĆNOSTI;

3) UKOLIKO JE VOZ BLOKIRAN NA PRUZI, PREVOZ OD VOZA DO ŽELEZNIČKE STANICE, DO ALTERNATIVNE OTPREMNE STANICE ILI DO KRAJNJEG ODREDIŠTA USLUGE, AKO JE TO FIZIČKI MOGUĆE.

UKOLIKO ŽELEZNIČKA USLUGA NE MOŽE BITI NASTAVLJENA, PREVOZNIK MORA U ŠTO KRAĆEM ROKU ORGANIZOVATI ALTERNATIVNE TRANSPORTNE USLUGE ZA PUTNIKE.

U REALIZACIJI OBAVEZA IZ ST. 1-3. OVOG ČLANA, AKO SE MEĐU PUTNICIMA NALAZE LICA SA INVALIDITETOM ILI SMANJENOM POKRETLJIVOŠĆU, PREVOZNIK KOJI OBAVLJA PREVOZ MORA UZETI U OBZIR POSEBNE POTREBE TIH LICA, KAO I NJIHOVIH PRATILACA.

PREVOZNIK, NA ZAHTEV PUTNIKA, MORA NAVESTI NA KARTI DA JE ŽELEZNIČKA USLUGA PRETRPELA KAŠNJENJE, UZROKOVALA PROPUŠTANJE PRESEDANJA ILI DA JE OTKAZANA, U ZAVISNOSTI OD SLUČAJA.

ČLAN 14D

UKOLIKO JE PREVOZNIK ODGOVORAN ZA POTPUNI ILI DELIMIČAN GUBITAK ILI OŠTEĆENJE OPREME ZA KRETANJE ILI DRUGE POSEBNE OPREME KOJU KORISTI OSOBA SA INVALIDITETOM ILI OSOBA SA SMANJENOM POKRETLJIVOŠĆU, NE PRIMENJUJU SE ODREDBE O OGRANIČENJU FINANSIJSKOG IZNOSA NADOKNADE IZ ČL. 26. I 30. OVOG ZAKONA.

Član 15.

~~Putnik ima pravo da prekida putovanje na usputnim stanicama za vreme važenja prevozne isprave pod uslovima koje je prevoznik objavio u svojoj tarifi.~~

ČLAN 15.

PUTNIK IMA PRAVO DA PREKIDA PUTOVANJE NA USPUTNIM STANICAMA ZA VREME VAŽENJA PREVOZNE ISPRAVE POD USLOVIMA KOJE JE PREVOZNIK OBJAVIO U SVOJIM OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

Član 16.

Putnik koji zbog zakašnjenja voza izgubi vezu za nastavak putovanja ili je zbog nedolaska voza ili smetnje u saobraćaju sprečen da produži putovanje (prekid putovanja) ima pravo da:

1) zahteva da ga prevoznik preveze do uputne stanice prvim sledećim vozom ili, ako prvi sledeći voz ne saobraća prema istoj uputnoj stanici, na način koji odredi prevoznik, bez dodatne naplate;

2) zahteva da ga prevoznik, bez dodatne naplate, vrati sa prtljagom u otpremnu stanicu, prvim sledećim vozom koji saobraća prema otpremnoj stanici, i da mu vrati prevozne troškove u punom iznosu;

3) odustane od daljeg putovanja i da od prevoznika zahteva povraćaj plaćenih prevoznih troškova za neiskorišćeni deo puta u punom iznosu.

Prevoznik može ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA propisati i dodatne mogućnosti obeštećenja putnika.

ČLAN 22A

NA PITANJA ZAKLJUČIVANJA I REALIZACIJE UGOVORA O PREVOZU PUTNIKA, KOJA OVIM ZAKONOM NISU UREĐENA, SHODNO SE PRIMENJUJU ODREDBE DELOVA II-VII JEDINSTVENIH PRAVILA ZA UGOVOR O MEĐUNARODNOM ŽELEZNIČKOM PREVOZU PUTNIKA - CIV - DODATAK A, KONVENCIJE O MEĐUNARODNIM ŽELEZNIČKIM PREVOZIMA (COTIF) OD 9. MAJA 1980. GODINE U VERZIJI NA OSNOVU PROTOKOLA O IZMENAMA OD 3. JUNA 1999. GODINE („SLUŽBENI LIST SFRJ - MEĐUNARODNI UGOVORI”, BROJ 8/84, „SLUŽBENI LIST SRJ - MEĐUNARODNI UGOVORI”, BROJ 3/93, „SLUŽBENI GLASNIK RS”, BROJ 102/07 I „SLUŽBENI GLASNIK RS - MEĐUNARODNI UGOVORI”, BR. 1/10, 2/13, 17/15, 7/17 I 9/19), SA NAKNADNIM POTVRĐENIM IZMENAMA I DOPUNAMA.

Član 23.

Prevoznik je dužan da na zahtev putnika primi na prevoz prtljag i da ga, uz naknadu, preveze vozom kojim putnik putuje ili, uz saglasnost putnika, drugim vozom.

Žive životinje prevoze se kao prtljag pod uslovima propisanim ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

Bicikli se prevoze kao ručni prtljag ako se unose u kola predviđena za ovakav prevoz.

Prevoz prtljaga se može zabraniti ili ograničiti u određenim vozovima i određenim stanicama pod uslovima propisanim ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA ili redom vožnje.

Prevoznik je dužan da za primljeni prtljag izda putniku prevoznu ispravu.

Član 24.

Ako putnik odustane od putovanja, prevoznik može zadržati ceo ili određen deo iznosa plaćenih prevoznih troškova za prtljag predviđen ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

Član 25.

Prevoznik odgovara za štetu nastalu zbog potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja prtljaga od momenta prijema na prevoz do momenta izdavanja, kao i zbog zakašnjenja u isporuci.

Ako prevoz koji je predmet jednog ugovora o prevozu, obavlja više uzastopnih prevoznika, svaki naredni prevoznik preuzimanjem prtljaga postaje strana u

ugovoru o prevozu u smislu otpreme prtljaga u skladu sa ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

Prevoznik se oslobađa odgovornosti iz stava 1. ovog člana ako je gubitak, oštećenje ili zakašnjenje u isporuci prouzrokovano krivicom putnika, ili okolnostima koje prevoznik nije mogao da izbegne niti da otkloni njihove posledice, kao i zbog:

- 1) nepakovanja ili nedovoljnog pakovanja prtljaga;
- 2) posebne prirode prtljaga;
- 3) predaje na prevoz prtljaga isključenog od prevoza u skladu sa ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

Član 28.

Putnik ima pravo da u prostor određen za smeštaj putnika unese ručni prtljag koji se može smestiti na mesto predviđeno za ručni prtljag.

Ručni prtljag putnik sam čuva.

Prevoz ručnog prtljaga koji je definisan ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA ne naplaćuje se, niti se izdaje prevozna isprava.

Prevoz prekomernog ručnog prtljaga koji je definisan ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA, prevoznik ima pravo da naplati u skladu sa ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA. Za naplaćen prevoz prekomernog ručnog prtljaga, prevoznik je dužan da izda putniku prevozna ispravu.

Putnik je dužan da prevozniku nadoknadi štetu koju je prouzrokovao njegov ručni prtljag.

Član 31.

Prevoznik može, prema uslovima predviđenim ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA, primiti na prevoz praćena vozila.

Prevoznik utvrđuje uslove i cene za prevoz praćenih vozila koje objavljuje u ~~tarifi~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

Član 32.

Putnik u praćenom vozilu može ostavljati stvari za ličnu upotrebu.

Putnik ne može u praćenom vozilu ostavljati opasne materije, oružje, narkotike, žive životinje, kao i druge stvari u količinama koje prevazilaze lične potrebe, a što se detaljnije definiše ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

ČLAN 40A

OBAVEZE PREMA PUTNICIMA PROPISANE OVIM ZAKONOM NE MOGU SE OGRANIČITI I PREVOZNIK NE MOŽE DA SE OSLOBODI TIH OBAVEZA, NAROČITO Odstupanjem ili restriktivnom klauzulom u Ugovoru o prevozu.

PREVOZNICI PUTNICIMA MOGU PONUDITI POVOLJNIJE USLOVE PREVOZA U ODNOSU NA PRAVA UTVRĐENA OVIM ZAKONOM.

Član 41.

~~Ugovorom o prevozu robe jedan ili više prevoznika se obavezuju da će robu prevesti od otpravne do uputne stanice i da će je izdati primaocu, uz naplatu prevoznih troškova. Tarifa je sastavni deo ovog ugovora.~~

~~Ugovor o prevozu robe se primenjuje i na prevoz praznih kola kada se prevoze kao roba.~~

~~Na zahtev korisnika može se zaključiti poseban ugovor koji se odnosi na više prevoza robe.~~

~~Broj ugovora ili tarife mora biti naveden u tovarnom listu.~~

ČLAN 41.

UGOVOROM O PREVOZU ROBE JEDAN ILI VIŠE PREVOZNIKA SE OBAVEZUJU DA ĆE ROBU PREVESTI OD OTPRAVNE DO UPUTNE STANICE I DA ĆE JE IZDATI PRIMAOCU, UZ NAPLATU PREVOZNIH TROŠKOVA. OPŠTI USLOVI PREVOZA SU SASTAVNI DEO OVOG UGOVORA.

UGOVOR O PREVOZU ROBE SE PRIMENJUJE I NA PREVOZ PRAZNIH KOLA KADA SE PREVOZE KAO ROBA.

PREVOZNIK I KORISNIK PREVOZA MOGU DA ZAKLJUČE POSEBAN UGOVOR KOJI SE ODNOSI NA VIŠE PREVOZA ROBE. BROJ UGOVORA ILI TARIFE MORA BITI NAVEDEN U TOVARNOM LISTU.

Član 42.

Ugovor o prevozu robe se potvrđuje tovarnim listom. Međutim, nedostatak, neispravnost ili gubitak tovarnog lista neće uticati na postojanje ili važnost ugovora koji je zaključen u skladu sa ovim zakonom.

Ukoliko na osnovu ugovora ~~u prevozu~~ O PREVOZU robe sa pošiljaocem od otpravne do uputne stanice učestvuje više od jednog prevoznika, prevoznik koji preuzima robu u otpravnoj stanici je ugovorni prevoznik, a svaki naredni prevoznik u prevoznom lancu do uputne stanice je uzastopni prevoznik. Ugovorni i uzastopni prevoznici regulišu međusobne obaveze i odgovornosti posebnim sporazumom.

Član 43.

Prevoznik ne može primiti na prevoz robu čiji je prevoz zabranjen ~~ovim~~ zakonom.

Roba za koju je propisano da se može prevoziti samo pod određenim uslovima može se primiti na prevoz, ako su ti uslovi ispunjeni.

Član 44.

~~Ugovor o prevozu kola kao prevoznog sredstva zasniva se na odredbama ovog zakona i tarife. Tarifa je sastavni deo ovog ugovora. Ugovorom o prevozu kola kao prevoznog sredstva jedan ili više prevoznika se obavezuju da će prazna kola prevesti od otpravne do uputne stanice i da će ih izdati primaocu, uz naplatu prevoznih troškova.~~

~~Na zahtev korisnika može se zaključiti poseban ugovor koji se odnosi na više prevoza praznih kola kao prevoznog sredstva.~~

~~Broj ugovora ili tarife mora biti naveden u kolskom listu.~~

ČLAN 44.

UGOVOR O PREVOZU KOLA KAO PREVOZNOG SREDSTVA ZASNIVA SE NA ODREDBAMA OVOG ZAKONA I OPŠTIH USLOVA PREVOZA. OPŠTI USLOVI PREVOZA SU SASTAVNI DEO UGOVORA. UGOVOROM O PREVOZU KOLA KAO PREVOZNOG SREDSTVA JEDAN ILI VIŠE PREVOZNIKA SE OBAVEZUJU DA ĆE PRAZNA KOLA PREVESTI OD OTPRAVNE DO UPUTNE STANICE I DA ĆE IH IZDATI PRIMAOCU, UZ NAPLATU PREVOZNIH TROŠKOVA.

PREVOZNIK I KORISNIK PREVOZA MOGU DA ZAKLJUČE POSEBAN UGOVOR KOJI SE ODNOSI NA VIŠE PREVOZA PRAZNIH KOLA KAO PREVOZNOG SREDSTVA.

BROJ UGOVORA ILI OPŠTIH USLOVA PREVOZA MORAJU BITI NAVEDENI U KOLSKOM LISTU.

Član 45.

~~Ugovor o prevozu kola kao prevoznog sredstva se potvrđuje kolskim listom. Međutim, nedostatak, neispravnost ili gubitak kolskog lista neće uticati na postojanje ili važnost ugovora koji je zaključen u skladu sa ovim zakonom.~~

UGOVOR O PREVOZU KOLA KAO PREVOZNOG SREDSTVA SE POTVRĐUJE KOLSKIM ODNOSNO TOVARNIM LISTOM. NEDOSTATAK, NEISPRAVNOST ILI GUBITAK KOLSKOG ILI TOVARNOG LISTA NEĆE UTICATI NA POSTOJANJE ILI VAŽNOST UGOVORA KOJI JE ZAKLJUČEN U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

Ukoliko na osnovu ugovora o prevozu kola kao prevoznog sredstva sa pošiljaocem od otpravne do uputne stanice učestvuje više od jednog prevoznika, prevoznik koji preuzima kola u otpravnoj stanici je ugovorni prevoznik, a svaki naredni prevoznik u prevoznom lancu do uputne stanice je uzastopni prevoznik. Ugovorni i uzastopni prevoznici regulišu međusobne obaveze i odgovornosti posebnim sporazumom.

Član 49.

U određenim slučajevima koji su propisani ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA, umesto tovarnog lista, odnosno kolskog lista, kao prevozne isprave mogu se koristiti drugi obrasci prevoznika - sprovodnica, propratnica i sl. pri čemu se prevozni troškovi naplaćuju na osnovu tovarnog, odnosno kolskog lista.

Član 51.

Elektronski tovarni, odnosno kolski list mora garantovati sigurnost unetih podataka, na osnovu čega ima istu pravnu validnost i zagaranovanu sigurnost, kao i tovarni, odnosno kolski list na papiru, a prevoz pošiljke sa elektronskim tovarnim, odnosno kolskim listom se obavlja na osnovu ovog zakona i ~~tarifa~~ OPŠTIH USLOVA PREVOZA koji se primenjuju i kod prevoza pošiljke sa tovarnim, odnosno kolskim listom na papiru.

Ispisi elektronskog tovarnog, odnosno kolskog lista se predaju stranama koje nisu priključene na elektronski sistem. Strane koje su priključene na elektronski sistem ispise dobijaju samo na svoj zahtev.

Propisi koji se odnose na ispostavljanje i postupak sa tovarnim, odnosno kolskim listom na papiru, u slučaju naknadnih zahteva, uputstava ili reklamacija važe takođe za ispise.

Član 55.

~~Ako između pošiljaoca i primaoca nije drugačije dogovoreno, sve prevozne troškove dužan je da plati pošiljalac po tarifi koja se primenjuje na dan zaključenja ugovora o prevozu, a u slučaju ponovne predaje, prema tarifi na dan ponovne predaje pošiljke na prevoz.~~

AKO PLAĆANJE PREVOZNIH TROŠKOVA NIJE DRUGAČIJE DOGOVORENO SA PREVOZNIKOM, SVE PREVOZNE TROŠKOVE DUŽAN JE DA PLATI POŠILJALAC PO OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA KOJI SE PRIMENJUJU NA DAN ZAKLJUČENJA UGOVORA O PREVOZU, A U SLUČAJU PONOVNE PREDAJE, PREMA OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA NA DAN PONOVNE PREDAJE POŠILJKE NA PREVOZ.

Ukoliko je između pošiljaoca i primaoca ugovoreno da jedan deo troškova plaća pošiljalac u otpravljanju, a drugi deo troškova plaća primalac u prispeću, ili da sve prevozne troškove plaća primalac u uputnoj stanici, pošiljalac unosi napomenu o plaćanju u tovarni list, odnosno kolski list. U slučaju da primalac ne iskupi tovarni, odnosno kolski list, sve prevozne troškove plaća pošiljalac.

~~Naknade za sporedne usluge, prouzrokovane nekom činjenicom koja se pripisuje primaocu ili nekim njegovim zahtevima mora uvek da plati primalac.~~

AKO ZA OBRAČUN TROŠKOVA NE POSTOJI POSEBAN UGOVOR, ZA PLAĆANJE PREVOZNIH TROŠKOVA VAŽE OPŠTI USLOVI PREVOZA.

Ako za obračun troškova ne postoji poseban ugovor, za plaćanje prevoznih troškova važe tarifa i uslovi prevoznika.

Član 59.

Pošiljalac i prevoznik se dogovaraju ko je odgovoran za utovar, odnosno istovar robe. U nedostatku takvog dogovora, za utovar će biti odgovoran pošiljalac, a za istovar primalac.

Prilikom utovara robe, pošiljalac se mora pridržavati propisa za postupanje sa kolima u smislu rukovanja sa kolima, postupka utovara i dr. Ukoliko prilikom nepravilnog postupanja sa kolima dođe do oštećenja kola, oštećenja ili nedostatka kolskog dela, ili do isključenja kola iz saobraćaja zbog nepravilnog utovara, pošiljalac je dužan da nadoknadi štetu prevozniku, bez obzira da li je on, ili njegovo ovlašćeno lice, rukovao kolima i obavljao utovar robe.

Prilikom istovara robe, primalac odgovara za štetu koju pričini prevozniku nepravilnim postupanjem sa kolima u smislu rukovanja sa kolima, postupka istovara i dr. Ukoliko prilikom nepravilnog postupanja sa kolima dođe do oštećenja kola, oštećenja ili nedostatka kolskog dela, primalac je ~~dužan je~~ DUŽAN da nadoknadi štetu prevozniku, bez obzira da li je on, ili njegovo ovlašćeno lice, rukovao kolima i obavljao istovar robe.

Dokazivanje navoda iz st. 2. i 3. ovog člana se obavlja prema odredbama ~~tarife~~ OPŠTIH USLOVA PREVOZA i pada na teret prevoznika.

Odredbe iz st. 2. i 3. ovog člana se ne odnose na primaoca, odnosno pošiljaoca koji prilikom utovara, odnosno istovara oštete sopstvena kola.

Član 62.

Pošiljalac je dužan da robu utovari i istovari u određenom roku (rok utovara ili istovara).

Prevoznik određuje rokove utovara ili istovara kola u skladu sa svojim tehničkim i organizacionim mogućnostima i dužan je da ih objavi u ~~tarifi~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA. Rokovi utovara ili istovara mogu biti i posebno ugovoreni sa korisnikom.

Ako korisnik prekorači rokove utovara ili istovara kola, prevoznik ima pravo na naplatu naknade prema ~~tarifi~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

U slučaju da je, zbog vanrednih okolnosti ili više sile na koje korisnik i prevoznik nemaju uticaja i koje nisu mogli predvideti, došlo do dužeg zadržavanja kola na utovaru ili istovaru od propisanih rokova, na zahtev korisnika, prevoznik može odobriti prekid roka utovara ili istovara za vreme trajanja tih okolnosti.

Član 66.

Ako se kod kolskih pošiljaka kontrolnim vaganjem, i bez zahteva pošiljaoca, utvrdi da se masa ne razlikuje od one naznačene u tovarnom listu za više od +/- 2%, masa naznačena u tovarnom listu smatraće se ispravnom i ona će se uzeti u obzir za izračunavanje prevoznih troškova.

Za netačno imenovanje ili šifre klasifikacije robe koji utiču na visinu prevoznine, kao i za razliku u masi preko +2%, prevoznik ima pravo da, pored naplaćene prevoznine, naplati i dvostruki iznos razlike u prevoznini od otpravne do uputne stanice prema ~~tarifi~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

Član 68.

Prevoznik obavlja postupak tranzita, uz naplatu naknade.

Prevoznik može u toku prevoza, za račun korisnika prevoza, da obavlja i druge carinske postupke, ukoliko ispunjava uslove za njihovo obavljanje.

Spisak carinskih stanica u kojima se može obaviti postupak tranzita prevoznik objavljuje u ~~tarifi~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

Član 69.

Kod uvoza, prevoznik može prijaviti pošiljku carini za završetak postupka tranzita u ulaznoj graničnoj stanici samo ako je ona uputna stanica ili, prema ~~tarifi~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA, poslednja usputna carinska stanica, na prevoznom putu pošiljke.

Ako je pošiljalac za uvozno carinjenje u tovarnom listu naznačio stanicu koja u skladu sa aktom carinskog organa, prema ~~tarifi~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA prevoznika, nije carinska ili u kojoj se ne može okončati postupak tranzita s obzirom na vrstu robe i način pakovanja ili stanicu koja nije u skladu sa stavom 1. ovog člana, prevoznik će odrediti carinsku stanicu na prevoznom putu pošiljke prema odredbama ovog člana, o čemu će obavestiti korisnika.

Član 72.

Pošiljalac ima pravo da raspolaže pošiljkom, da naknadno menja ugovor o prevozu i može zahtevati:

- 1) da mu se pošiljka vrati u otpravnoj stanici;
- 2) da se prevoz pošiljke usput zaustavi;
- 3) da se izdavanje pošiljke odloži;
- 4) da se pošiljka izda nekom drugom primaocu;
- 5) da se pošiljka izda u nekoj drugoj uputnoj stanici;
- 6) da se pošiljka vrati u otpravnu stanicu;
- 7) da se novčani iznosi, za koje je u tovarnom listu naznačeno da će ih platiti primalac, naplate od njega umesto od primaoca;
- 8) da se izmeni stanica izvoznog carinjenja, ukoliko se nova carinska stanica nalazi na prevoznom putu pošiljke u smeru kretanja (ako ne podrazumeva kretanje pošiljke unazad) i ako je u skladu sa ~~Carinskim zakonom („Službeni glasnik RS”, br. 48/10 i 112/12)~~ ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU CARINE;
- 9) da se izmeni odredišna carinska stanica.

Zahtev za izmenu ugovora o prevozu, kao i potvrda o prijemu zahteva, moraju biti u pisanoj formi.

Pravo pošiljaoca da menja ugovor o prevozu, iako poseduje duplikat tovarnog, odnosno kolskog lista, prestaje u slučaju kada je primalac iskupio tovarni, odnosno kolski list.

Član 77.

Pošiljalac i prevoznik ugovaraju rok isporuke. Ako rok isporuke nije ugovoren, prevoznik je dužan da prevoz izvrši u roku koji je, s obzirom na dužinu prevoznog puta, vrstu prevoza i stanje infrastrukture, propisan ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

Prevoznik ima pravo da utvrdi dopunske rokove kod pošiljaka koje se prevoze preko jedne ili više ranžirnih stanica, preko rečnih luka ili kombinovanim prevozom. Takođe, prevoznik može odrediti dopunske rokove u vanrednim prilikama koje imaju za posledicu neuobičajeno povećanje saobraćaja ili teškoće u eksploataciji.

Ako nije drugačije ugovoreno, rok isporuke počinje da teče narednog dana od dana prijema stvari na prevoz. Rok isporuke ne teče nedeljom i u dane državnih praznika.

Član 79.

Ako ugovorom nije drugačije određeno, prevoznik je dužan da izvesti primaoca o prispeću pošiljke, s tim što ima pravo na naknadu troškova.

Prevoznik je dužan da izvesti primaoca, bez odlaganja, čim pošiljku pripremi za izdavanje.

Pri izveštavanju, prevoznik mora da naznači rok u kome primalac mora preuzeti pošiljku.

Pretpostavlja se da je izveštavanje izvršeno:

- 1) preporučenim pismom - 24 časa posle predaje pisma pošti;
- 2) telegramom - 12 časova posle predaje telegrama;
- 3) telefonom, teleksom ili telefaksom - posle završenog razgovora, odnosno predaje teleksa ili telefaksa;
- 4) neposredno - časom predaje izveštaja;
- 5) elektronskom poštom uz potvrdu prijema u skladu sa ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA - časom slanja poruke.

Član 81.

Kada kod smetnje pri prevozu nije moguće produženje prevoza, prevoznik traži uputstva od imaoca prava raspolaganja robom, odnosno praznim kolima koja se prevoze kao prevozno sredstvo. Ako prevoznik u primerenom roku od obaveštavanja ne dobije uputstvo za dalje postupanje sa robom, odnosno kolima, prevoznik mora preduzeti mere za koje smatra da su u najboljem interesu imaoca prava raspolaganja robom, odnosno kolima.

Ako usled nastalih smetnji ili iz drugih razloga dalji prevoz nije moguć, pošiljalac može raskinuti ugovor o prevozu, ali je dužan da prevozniku plati prevozninu za izvršeni prevoz, kao i troškove u vezi s prevozom predviđene ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA, odnosno ugovorom, ako smetnja, odnosno drugi razlozi nisu nastali krivicom prevoznika.

Član 83.

Ako uputstvo imaoca prava raspolaganja robom ne prispe u roku prema ~~tarifi~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA, ili ako se ne može izvršiti, ili ako izveštavanje imaoca prava raspolaganja robom nije moguće, prevoznik ima pravo da robu istovari na trošak i rizik imaoca prava raspolaganja robom. Posle toga smatra se da je prevoz pošiljke završen i prevoznik je u tom slučaju odgovoran za robu u ime imaoca prava raspolaganja robom.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, prevoznik ima pravo da na trošak i rizik imaoca PRAVA preda robu špediteru ili javnom skladištu, s tim što odgovara za njihov izbor.

Prevoznik je dužan da bez odlaganja izvesti imaoca prava raspolaganja robom o radnjama iz st. 1. i 2. ovog člana.

Član 84.

Prevoznik može pristupiti prodaji robe bez čekanja uputstva imaoca prava raspolaganja robom, ako je to opravdano zbog lake kvarljivosti robe ili opšteg stanja robe, odnosno ako su troškovi skladištenja nesrazmerno veliki u odnosu na vrednost robe. U ostalim slučajevima, prevoznik takođe može pristupiti prodaji

robe, ako u roku prema ~~tarifi~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA ne dobije uputstvo imaoca prava raspolaganja robom sa prihvatljivim zahtevom za izvršenje.

Ako je roba prodana, novac od prodaje, po odbitku ukupnih troškova kojima je roba terećena, mora se staviti na raspolaganje imaocu prava raspolaganja robom.

U slučaju da je dobijeni iznos od prodaje manji od ukupnih troškova kojima je roba terećena, pošiljalac je dužan da plati razliku.

Član 85.

Ako imalac prava raspolaganja robom, u roku prema ~~tarifi~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA, ne prosledi uputstva prevozniku o daljem postupanju sa pošiljkom, i ako smetnju pri prevozu ili izdavanju nije moguće otkloniti prema čl. 83. i 84. ovog zakona, prevoznik može da vrati pošiljku pošiljaocu na njegov trošak ili da je, ako je to opravdano, uništi, vodeći računa o zaštiti životne sredine.

Član 90.

Primalac je dužan da pošiljku odnese u ugovorenom roku (rok za odnošenje) i u redovnom radnom vremenu određenom za uputnu stanicu.

Ako je rok za odnošenje prekoračen za više od 24 časa, prevoznik može, na trošak i rizik primaoca, istovariti robu i dati je na privremeni smeštaj, ili je predati špediteru, javnom skladištu ili drugom prevoziocu radi dostave primaocu, s tim što odgovara za njihov izbor.

U slučaju prekoračenja roka za odnošenje, prevoznik ima pravo na posebnu naknadu određenu ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

Član 93.

Prevoznik se oslobađa odgovornosti ako je potpun ili delimičan gubitak ili oštećenje nastalo u vezi s jednom ili više posebnih okolnosti:

1) prevoza koji se vrši u otvorenim kolima na osnovu važećih propisa ili ugovora zaključenog s pošiljaocem i navedenog u tovarnom listu. Ako pošiljalac koristi pokrivače za prevoz robe u otvorenim kolima preuzima istu odgovornost kao onu koju ima pri prevozu robe bez pokrivača, pa i kada se radi o robi koja se na osnovu ~~tarifa~~ OPŠTIH USLOVA PREVOZA prevoznika ne prevozi u otvorenim kolima;

2) nepakovanja ili nedovoljnog pakovanja robe koja je usled tih nedostataka po svojoj prirodi izložena gubitku ili oštećenju;

3) utovara robe, nepravilnog tovarjenja i istovara, kad utovar, ili istovar vrši pošiljalac, odnosno primalac ili njihovo ovlašćeno lice, na osnovu važećih propisa ili ugovora zaključenog s pošiljaocem ili primaocem, navedenih u tovarnom listu;

4) svojstva robe zbog kojeg je ona naročito podložna potpunom ili delimičnom gubitku ili oštećenju (usled lomljenja, rđanja, truljenja, dejstva mraza i toplote, curenja, sušenja, rasipanja i sl.);

5) predaje na prevoz sa neispravnim, netačnim ili nepotpunim naznačenjem vrste robe ili broja komada u tovarnom listu kod robe koja je isključena od prevoza ili se prima na prevoz pod posebnim uslovima, ili ako pošiljalac ne preduzme mere predostrožnosti koje su propisane za robu koja se prima na prevoz pod posebnim uslovima;

6) posebne opasnosti kojoj su izložene žive životinje prilikom prevoza;

7) prevoza živih životinja ili određene robe koji se, na osnovu ~~tarife~~ OPŠTIH USLOVA PREVOZA ili ugovora sa pošiljaocem navedenim u tovarnom listu, mora izvršiti uz pratnju, ako potpun ili delimičan gubitak ili oštećenje nastane zbog propuštanja pratioca da otkloni opasnost u vezi sa prevozom.

Član 98.

Ako je u pitanju roba koja, zbog svoje prirode, redovno gubi u masi pri prevozu, prevoznik odgovara samo za onaj deo gubitka koji, bez obzira na dužinu pređenog puta, prelazi sledeće granice:

- 1) 2% od mase za tečnost, robe koje su vlažne predane na prevoz i druge robe određene ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA ;
- 2) 1% od mase za suve robe i druge robe određene ~~tarifom~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

Prevoznik se ne može pozivati na ograničenje odgovornosti iz stava 1. ovog člana ako imalac prava dokaže da gubitak nije nastao usled uzroka koji povlače prirodan gubitak u masi robe.

U slučaju potpunog gubitka robe, pri izračunavanju odštete ne vrši se nikakav odbitak na ime gubitka u masi pri prevozu.

U slučaju da se više komada prevozi sa jednim tovarnim listom, gubitak u masi se računa za svaki komad, ako je njihova masa posebno naznačena u tovarnom listu ili se može utvrditi na neki drugi način.

Član 100.

Ako je prevoznik obavezan da imaocu prava nadoknadi štetu za potpun ili delimičan gubitak, vrednost robe se računa po tržišnoj ceni, a ako je cena robe ugovorena - po toj ceni.

Cena se određuje po mestu i vremenu prijema robe za prevoz.

Iznos naknade štete koju prevoznik plaća za potpun ili delimičan gubitak robe ne može po kilogramu mase izgubljene robe da bude veći od 17 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan isplate.

Ukoliko dođe do gubitka železničkog vozila koje se prevozi kao roba na sopstvenim točkovima i koje je predano na prevoz, ITJ i njihovih sastavnih delova, odšteta je ograničena, uz izuzeće svih drugih odšteta, na uobičajenu vrednost vozila ili ITJ, odnosno njihovih sastavnih delova, na dan i u mestu gubitka. Kada je nemoguće utvrditi dan i mesto gubitka, odšteta je ograničena na uobičajenu vrednost na dan i u mestu gde ih je prevoznik preuzeo na prevoz.

Pored naknade štete za robu, prevoznik je dužan da naknadi prevozninu, carinske dažbine i druge troškove u vezi s prevozom izgubljene robe, osim akcize.

Ako se prilikom postupanja sa kolima pri utovaru, odnosno istovaru potpuno unište kola ili kolski deo ili dođe do njegovog otuđenja, odšteta je ograničena, uz izuzeće ostalih odšteta prema ~~tarifi~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA, na uobičajenu vrednost kola, odnosno njihovih sastavnih delova. U ovom slučaju, imalac kola ima pravo na naplatu naknade za nemogućnost korišćenja kola.

Član 101.

U slučaju oštećenja robe, prevoznik je dužan da imaocu prava plati samo iznos za koji je umanjena vrednost robe.

Ako je usled oštećenja cela pošiljka, odnosno samo jedan deo pošiljke izgubio vrednost, naknada štete ne može premašiti iznos koji bi se platio u slučaju gubitka cele pošiljke, odnosno onog dela koji je izgubio vrednost.

Ukoliko dođe do oštećenja železničkog vozila koje se prevozi na sopstvenim točkovima i koje je predano na prevoz kao roba, ITJ ili njihovih sastavnih delova, odšteta je ograničena, uz izuzeće ostalih odšteta po ~~tarifi~~ OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA, na troškove opravke. Odšteta ne može premašiti iznos koji bi se platio u slučaju gubitka.

Pored naknade štete prema st. 1, 2. i 3. ovog člana, prevoznik je dužan da nadoknadi prevozninu, carinske dažbine i druge troškove u vezi s prevozom

oštećene robe, u srazmeri prema utvrđenom umanjenju vrednosti robe, osim akcize.

Ako se prilikom postupanja sa kolima pri utovaru, odnosno istovaru oštete kola ili kolski deo, odšteta je ograničena, uz izuzeće ostalih odšteta prema tarifi OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA, na troškove opravke. U ovom slučaju, imalac kola ima pravo na naplatu naknade za nemogućnost korišćenja kola. Odšteta ne može premašiti iznos koji bi se platio u slučaju gubitka.

Član 102.

U slučaju prekoračenja ugovorenog roka isporuke za koje je odgovoran prevoznik, imalac prava ima prava na naknadu za zadocnjenje prema tarifi OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

Ako imalac prava dokaže da je zbog prekoračenja roka isporuke pretrpeo štetu, uključujući i oštećenje, prevoznik je dužan da plati dokazanu štetu, ali najviše do iznosa četvorostruke prevoznine.

U slučaju potpunog gubitka robe ne može se zahtevati naknada štete zbog prekoračenja roka isporuke.

U slučaju delimičnog gubitka robe, naknada štete iz stava 2. ovog člana ne može biti veća od iznosa četvorostruke prevoznine za deo pošiljke koji nije izgubljen.

Ukupan iznos naknade štete iz stava 2. ovog člana, zajedno s iznosom naknade štete iz čl. 100. i 101. ovog zakona, ne može da bude veći od iznosa naknade štete koji bi trebalo platiti u slučaju potpunog gubitka robe.

Ako je prevoznik sa korisnikom ugovorio rok isporuke, mogu se predvideti i drugi načini obeštećenja od navedenih u stavu 2. ovog člana.

Član 105.

Reklamacije koje se odnose na ugovor o prevozu moraju se pismeno uputiti prevozniku protiv koga se može podneti tužba.

Reklamacija za naknadu štete u slučaju potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja pošiljke podnosi se pismeno prevozniku najkasnije u roku od 60 dana od dana saznanja za štetu.

Reklamacija za naknadu štete u slučaju prekoračenja roka isporuke podnosi se pismeno prevozniku najkasnije u roku od 30 dana od dana izdavanja stvari.

Ukoliko je prevoznik naplatio manji iznos prevoznih troškova, prevoznik ima pravo na naknadnu naplatu svojih potraživanja od korisnika do iznosa koji je trebalo naplatiti prema ugovoru ili tarifi OPŠTIM USLOVIMA PREVOZA.

Član 112.

~~Ugovorom o kombinovanom prevozu robe više prevoznika različitog vida saobraćaja se obavezuju da će robu prevesti od otpravne do uputne stanice i da će je izdati primaocu, uz naplatu prevoznih troškova. Tarifa je sastavni deo ovog ugovora.~~

ČLAN 112.

UGOVOROM O KOMBINOVANOM PREVOZU ROBE VIŠE PREVOZNIKA RAZLIČITOG VIDA SAOBRAĆAJA SE OBAVEZUJU DA ĆE ROBU PREVESTI OD OTPRAVNE DO UPUTNE STANICE I DA ĆE JE IZDATI PRIMAOCU, UZ NAPLATU PREVOZNIH TROŠKOVA. OPŠTI USLOVI PREVOZA SU SASTAVNI DEO UGOVORA.

VI. Analiza efekata Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju

PRILOG 2:

Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

- 1) Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti?

U oblasti koja je predmet Zakona o izmenama i dopunama Zakona o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju (u daljem tekstu: Predlog zakona) pokazatelji koji se prate su pre svega su broj prevezenih putnika (tj. broj prodatih karata) na mreži pruga „Infrastruktura železnice Srbije” a.d. koje je ostvario železnički prevoznik za prevoz putnika „Srbija Voz” a.d. U nastavku je dat prikaz ovih pokazatelja po godinama:

- 1) 2016. godina: 6,08 miliona,
- 2) 2017. godina: 5,62 miliona,
- 3) 2018. godina: 5,08 miliona,
- 4) 2019. godina: 4,18 miliona, i
- 5) 2020. godina: 2,6 miliona.

Ističe se da je osetni pad u broju prevezenih putnika uzrokovan velikim brojem zatvora pruga i poteškoća u saobraćaju uzrokovanih velikim brojem radova na obnovi i rekonstrukciji železničke infrastrukture, ali i epidemijom zarazne bolesti COVID-19. Pored ovog pokazatelja, prate se i pokazatelji kvaliteta železničke usluge, poput prosečnog vremena kašnjenja (u minutama), prosečnog vremena kašnjenja u odnosu na vozove koji kasne (u minutama) i procenat vozova koji kasni. Prosečno vreme kašnjenja po vozu u toku 2018. godine iznosilo je 4 minuta, prosečno vreme kašnjenja u odnosu na vozove koji kasne iznosilo je 21 minut, dok je procenat vozova koji kasni bio 19,7%. U toku 2019. godine, prosečno vreme kašnjenja po vozu iznosilo je 7 min, prosečno kašnjenje u odnosu na vozove koji kasne iznosilo je 17 minuta dok je 24,67% procenat vozova koji kasne. U 2020. godini, prosečno vreme kašnjenja po vozu iznosilo je 5 min, prosečno kašnjenje u odnosu na vozove koji kasne 16 minuta, dok je 30% procenat vozova koji kasne. Pored toga, s obzirom da su predmet ovog Predloga zakona pretežno obligacioni odnosi između prevoznika i putnika, odnosno njihova prava, u skladu sa Zakonom o železnici, uvedena je obaveza Direkcije za železnice kao regulatornog tela da postupa u skladu sa pritužbama putnika. Direkcija je od stupanja važećeg zakona na snagu do sada primila i postupila po ukupno 17 pritužbi putnika. Ishod ovih postupaka Direkcija objavljuje u svom godišnjem izveštaju o regulisanju tržišta železničkih usluga.

- 2) Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis? Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima.

U ovoj oblasti relevantan dokument javne politike je Zakon o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju („Službeni glasnik RS”, broj 38/15). Tokom primene ovog zakona uočena je neusklađenost terminologije sa važećim Zakonom o železnici („Službeni glasnik RS”, broj 41/18), što ne treba da čudi s obzirom da je Zakon o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju donet 2015. godine. Ovde je pre svega reč o definicijama pojmova poput železničkog prevoznika, upravljača infrastrukture, upravljača stanice i pojmova vezanih za odvijanje kombinovanog transporta. Pored terminologije, uočeni su problemi u tumačenju propisa koji su posledica nepotpune formulacije određenih odredaba ili nedovoljno precizne formulacije. Navedeni nedostaci dovode do razlike između pozitivne prakse i formulisanih odredbi. Primer ovoga može biti prevoz kola kao prevoznog sredstva koji se u praksi pored kolskog, obavlja i tovarnim listom, dok formulacija u zakonu navodi na to da se ova vrsta prevoza može obavljati samo sa kolskim listom kao prevoznom ispravom.

- 3) Koji su važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže i u čemu se taj značaj ogleda?

Zakon o železnici i Plan razvoja železničkog, drumskog, vodnog, vazdušnog i intermodalnog transporta u Republici Srbiji od 2015. do 2020. godine (nova Transportna strategija je trenutno u fazi izrade).

Značaj Zakona o železnici za promenu koja se predlaže ogleda se u ispravljanju nedoslednosti u korišćenju terminologije iz ovog zakona u Predlogu zakona, dok se značaj Plana razvoja železničkog, drumskog, vodnog, vazdušnog i intermodalnog transporta u Republici Srbiji od 2015. do 2020. godine ogleda u predviđenom postupku dalje harmonizacije sa propisima Evropske unije, odnosno u konkretnom slučaju, pitanju unapređenja oblasti prava putnika, daljim usklađivanjem sa Uredbom (EZ) br. 1371/2007 Evropskog parlamenta i Saveta od 23. oktobra 2007. godine o pravima i obavezama putnika u železničkom saobraćaju.

- 4) Da li su uočeni problemi u oblasti i na koga se oni odnose? Predstaviti uzroke i posledice problema.

Navedeno pod 2) i 3).

- 5) Koja promena se predlaže?

Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture je, u skladu sa dinamikom iz Nacionalnog programa za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije, odnosno njegovim planom donošenja propisa za period 2018-2021, pokrenulo postupak za donošenje ovog zakona.

Navedenim Predlogom zakona sprovodi se dalji postupak usklađivanja sa pravnim tekovinama Evropske unije, odnosno Uredbom (EZ) br. 1371/2007 Evropskog parlamenta i Saveta od 23. oktobra 2007. godine o pravima i obavezama putnika u železničkom saobraćaju i to pre svega u oblasti prava putnika. Ovo usklađivanje se pre svega odnosi na uslove i pravila u pogledu

povraćaja i naknade cene karte u slučaju kašnjenja voza, kao i prava osoba sa invaliditetom i osoba sa smanjenom pokretljivošću koje koriste uslugu železničkog prevoza. Čl. 14b i 14v (naknada putnicima u slučaju kašnjenja voza) počinju da se primenjuju dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona iz razloga finansijskog uticaja na železničkog prevoznika i trenutnog većeg obima radova na infrastrukturi koji negativno utiču na tačnost i pouzdanost železničke usluge. St. 2, 3. i 4. člana 14g (obaveza obezbeđivanja hrane, smeštaja i alternativnog prevoza putnicima u slučaju kašnjenja) počinju da se primenjuju narednog dana od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji, odnosno danom početka pune primene Transportne zajednice u skladu sa članom 40. Ugovora o osnivanju transportne zajednice („Službeni glasnik RS”, broj 11/17) i članom 1. Protokola VI – Prelazni aranžmani između Evropske unije, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane, ako početak te pune primene nastupi pre pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

Pored toga, Predlogom zakona vrši se usklađivanje terminologije korišćene u važećem zakonu sa Zakonom o železnici, kao i da se otklanjaju se nedostaci teksta važećeg zakona koji su tehničke prirode.

6) Da li je promena zaista neophodna i u kom obimu?

Promena je neophodna u predloženom obimu, odnosno uvođenjem odredbi koje se odnose na uslove i pravila u pogledu povraćaja i naknade cene karte u slučaju kašnjenja voza, kao i prava osoba sa invaliditetom i osoba sa smanjenom pokretljivošću koje koriste uslugu železničkog prevoza. Pored toga, vrši se usklađivanje terminologije korišćene u važećem zakonu sa Zakonom o železnici i otklanjaju nedostaci teksta važećeg zakona koji su tehničke prirode.

7) Na koje ciljne grupe će uticati predložena promena? Utvrditi i predstaviti ciljne grupe na koje će promena imati neposredan odnosno posredan uticaj.

Predlog zakona će imati neposredan uticaj na učesnike na tržištu železničkih usluga, odnosno prevoznike u železničkom saobraćaju i korisnike železničkih usluga (putnike i korisnike prevoza). Pre svega, s obzirom na navedene odredbe sa odloženom primenom, Predlog zakona će po stupanju navedenih odredbi na snagu imati uticaj na železničkog prevoznika za prevoz putnika i same putnike čiji će položaj biti unapređen imajući u vidu odredbe o povraćaju cene karte u slučaju kašnjenja voza, obavezu prevoznika da obezbedi alternativni prevoz, ali i odredbe o ravnopravnom pristupu železničkim uslugama osobama sa invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću.

8) Da li postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena i o kojim dokumentima se radi?

Dalje unapređenje položaja i prava putnika u železničkom saobraćaju moguće je izmenama i dopunama Zakona o železnici u onom delu koji se ne odnosi na obligacione odnose (koji su predmet Zakona o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju) – Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o železnici je u pripremi i planirano je njegovo upućivanje u proceduru usvajanja.

9) Da li je promenu moguće ostvariti primenom važećih propisa?

Ne.

10) Kvantitativno (numerički, statistički) predstaviti očekivane trendove u predmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije (*status quo*).

S obzirom na period odložene primene navedenih odredbi koje se odnose na prava putnika, nije relevantno govoriti o numeričkim pokazateljima *status-a quo* za konkretan slučaj s obzirom da primena navedenih odredbi zavisi od ekonomske i finansijske snage i efikasnosti postojećeg (ili budućih) železničkog prevoznika za prevoz putnika, ali i stanja železničke infrastrukture. Ovde se pre svega misli na obavezu železničkog prevoznika da isplati nadoknadu putniku u vidu povraćaja cene karte u slučaju kašnjenja voza. Sa porastom efikasnosti železničkog prevoznika i kvaliteta usluge koju pruža (nabavka savremenih voznih sredstava) i unapređenjem železničke infrastrukture koja je osnovni preduslov kvaliteta železničke usluge svakako se (nakon pada pokazatelja koji su nužna posledica pomenutih intervencija na infrastrukturi i epidemije COVID-19) može očekivati porast broja putnika i drugih pokazatelja kvaliteta.

11) Kakvo je iskustvo u ostvarivanju ovakvih promena u poređenju sa iskustvom drugih država, odnosno lokalnih samouprava (ako je reč o javnoj politici ili aktu lokalne samouprave)?

Imajući u vidu da je prevoz putnika na nivou Evropske unije i dalje relativno neprofitabilna delatnost (funkcioniše na osnovu ugovora o obavezama javnog prevoza i nadoknade po osnovu istog) koju karakteriše nizak stepen razvijenosti konkurencije i mali broj profitabilnih ruta, uz činjenicu da je i dalje niska finansijska i ekonomska moć nacionalnih železničkih prevoznika, može se reći da još uvek nije došlo do pune primene navedenih odredbi. Ovo naročito ima smisla ako se uzme u obzir čak i da su države članice Evropske unije imale pravo na odloženu primenu većine navedenih odredbi do 2022. godine. Dodatno, najavljena izmena zakonodavnog okvira u Evropskoj uniji u narednom periodu otvara pitanje neizvesnosti ostanka navedenih odredbi u postojećoj meri i postojećem obliku. S druge strane, jedan od primera zemlje u kojoj se primenjuju relevantne odredbe Uredbe (EZ) 1371/2007, a koja je u određenoj meri uporediva sa Republikom Srbijom, je Republika Slovenija. U Republici Sloveniji je, primera radi, tokom 2018. godine prosečno kašnjenje vozova iznosilo 4,5 minuta na 100 kilometara (uglavnom iz razloga održavanja infrastrukture), ali se ono nije u značajnijoj meri odnosilo na saobraćaj putničkih vozova. Samo je 11 putničkih vozova otkazano u istom periodu što predstavlja 0,009% ukupnog broja. Tokom 2018. godine, ukupno je podneto 1.340 zahteva putnika, koji su obrađeni u skladu sa propisima, od čega se 146 odnosilo na kašnjenja vozova. Svih 146 je obrađeno u propisanom roku. Što se tiče osoba sa invaliditetom i osoba smanjenom pokretljivošću i njihovog pristupa železničkim uslugama, 129 osoba je u skladu sa zahtevom koristilo usluge prevoza međunarodnim vozovima, dok je 225 koristilo gradske ili prigradske železničke usluge.

Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

- 1) Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva? (odgovorom na ovo pitanje definiše se opšti cilj).

Neophodna promena je potrebna, pre svega, radi podizanja nivoa kvaliteta usluge prevoza putnika železnicom, što i jeste osnovni cilj Uredbe (EZ) 1371/2007, ali radi dalje integracije domaćeg tržišta železničkih usluga u tržište Evropske unije, kroz usaglašavanje regulatornog okvira, što na kraju treba da rezultuje unapređenjem prava putnika, naročito u pogledu povraćaja i naknade cene karte u slučaju kašnjenja voza, kao i prava osoba sa invaliditetom i osoba sa smanjenom pokretljivošću kojima se ovim odredbama dodatno garantuje jednak pristup uslugama železničkog prevoza. Kod ovih odredbi potrebno je imati u vidu odloženu primenu, koja je neophodna iz razloga finansijske i ekonomske održivosti železničkog prevoznika koji je, kao i ceo železnički sektor, nedavno izašao iz procesa restrukturiranja.

- 2) Šta se predmetnom promenom želi postići? (odgovorom na ovo pitanje definišu se posebni ciljevi, čije postizanje treba da dovode do ostvarenja opšteg cilja. U odnosu na posebne ciljeve, formulišu se mere za njihovo postizanje).

Predlogom zakona postiže se:

- 1) Usklađivanje sa Uredbom (EZ) br. 1371/2007 o pravima i obavezama putnika u železničkom saobraćaju u oblasti prava putnika i unapređenje položaja putnika kao strane u ugovoru o prevozu i podizanje efikasnosti železničkog transporta.
 - 2) Usklađivanje sa terminologijom korišćenom u Zakonu o železnici.
 - 3) Otklanjanje nedostataka u formulaciji iz važećeg zakona i drugih nedostataka tehničke prirode.
- 3) Da li su opšti i posebni ciljevi usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioritarnim ciljevima Vlade?

Da.

- 4) Na osnovu kojih pokazatelja učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opštih odnosno posebnih ciljeva?

Po stupanju na snagu odredbi sa odloženom primenom koje se tiču prava putnika, ostvarivanje opštih i posebnih ciljeva mogu se pratiti kako povećanjem ukupnog broja prevezenih putnika železnicom tako i smanjenjem broja pritužbi podnetih Direkciji za železnice od strane putnika a koje se odnose na predmet regulisanja navedenih odredbi. Još jedan od veoma važnih ciljeva jeste taj da odredbe o odšteti putnika u slučaju kašnjenja treba da imaju motivišući efekat za železničkog prevoznika da posluje efikasno.

Ovo je moguće pratiti ukupnim i prosečnim vremenom kašnjenja vozova, zatim udelom vozova koji kasne do 15 minuta u ukupnom broju polazaka vozova na godišnjem nivou (%).

PRILOG 4:

Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika

- 1) Koje relevantne opcije (alternativne mere, odnosno grupe mera) za ostvarenje cilja su uzete u razmatranje? Da li je razmatrana „*status quo*” opcija?

Nema alternativnih mera osim odgovarajuće izmene i dopune Zakona.

- 2) Da li su, pored regulatornih mera, identifikovane i druge opcije za postizanje željene promene i analizirani njihovi potencijalni efekti?

Nema drugih opcija za postizanje željene promene.

- 3) Da li su, pored restriktivnih mera (zabrane, ograničenja, sankcije i slično) ispitane i podsticajne mere za postizanje posebnog cilja?

Nisu predviđene nikakve restriktivne mere, osim što je železničkim prevoznicima utvrđen minimum kvaliteta, odnosno prava koja su garantovana korisniku prevoza.

- 4) Da li su u okviru razmatranih opcija identifikovane institucionalno upravljачko organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi?

Nema institucionalno-upravljачko-organizacionih mera koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi

- 5) Da li se promena može postići kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera?

Sprovođenje informativno-edukativnih mera nije potrebno da bi se postigli opšti i posebni ciljevi.

- 6) Da li ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu da budu uključene u proces sprovođenja javne politike, odnosno propisa ili se problem može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora?

Problem se može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora.

- 7) Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sprovođenje identifikovanih opcija?

Da.

- 8) Koja opcija je izabrana za sprovođenje i na osnovu čega je procenjeno da će se tom opcijom postići željena promena i ostvarenje utvrđenih ciljeva?

Opcija je primena regulatorne mere, odnosno izmena i dopuna Zakona. Navedena opcija je, između ostalog, predviđena i Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije, odnosno njegovim planom donošenja propisa za period 2018-2021.

PRILOG 5:

Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

- 1) Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?

Imajući u vidu odloženost primene odredaba koje se odnose na oblast prava putnika, a u prvom redu povraćaj cene karte u slučaju kašnjenja, teško je proceniti uticaj na javne prihode i rashode. Kada bi se navedene odredbe primenjivale bez odlaganja, u postojećim uslovima radova na infrastrukturi koji rezultuju češćim kašnjenjima vozova, iste bi imale negativan uticaj na finansijsko-ekonomsku održivost železničkog preduzeća „Srbija Voz” a.d. (i drugih potencijalnih prevoznika) a samim tim i na budžet Republike Srbije, s obzirom da je glavni izvor prihoda navedenog preduzeća nadoknada za obavezu javnog prevoza koja se dodeljuje na osnovu ugovora sa Vladom. Period odložene primene garantuje dovoljan vremenski period za finansijsku konsolidaciju preduzeća, povećanje efikasnosti poslovanja i završetak određenog dela infrastrukturnih projekata koji će obezbediti dovoljan nivo kvaliteta železničkog prevoza.

- 2) Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?

Nije potrebno obezbeđivanje finansijskih sredstava za realizaciju propisanih mera. Na dugoročnom planu, nije jednostavno proceniti neophodnost finansijskih sredstava.

- 3) Kako će sprovođenje izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?

Neće uticati na međunarodne finansijske obaveze.

- 4) Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?

Nije relevantno.

- 5) Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?

Nije relevantno.

- 6) Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?

Nije relevantno.

PRILOG 6:

Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

- 1) Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?

Predlog zakona neće stvoriti dodatne troškove za privredu do stupanja na snagu odredbi sa odloženom primenom. Nakon stupanja na snagu odredbi sa odloženom primenom, mogu se očekivati dodatni troškovi prevoznika koje će isti morati da isplati na ime naknade putnicima za kašnjenje usluge prevoza. Ovaj iznos se teško može proceniti, s obzirom da zavisi pre svega od dinamike i uticaja koji radovi na modernizaciji železničke infrastrukture imaju na tačnost prevoznika. Međutim, može se aproksimacijom, tj. uz određene pretpostavke doći do procene okvirnog iznosa. Naime, prosečan broj putnika u vozovima prevoznika „Srbija Voz” a.d. u 2018. godini bio 65, prosečan prihod od prodatih karata iznosio 184 din, ukupan broj realizovanih polazaka vozova 60.093 (otkazano 4.309), dok je procenat vozova koji kasni bio 19,7%. Ako se uzme u obzir pretpostavka da svaki dvadeseti voz kasni više od 60 minuta (5%), može se očekivati da će prevoznik na ime naknade putnicima za kašnjenja od preko 60 minuta, morati da isplati 35,9 miliona dinara.

Procenat 5% je pretpostavka koja je načinjena uzimajući u obzir da će se radovi na modernizaciji i rekonstrukciji železničke infrastrukture nastaviti u srednjeročnom periodu, kao i da će isti imati veoma visok uticaj na tačnost prevoznika (dakle, radi se o gornjoj granici).

Napomena: svi navedeni podaci se odnose isključivo na vozove koji su predmet ugovora o obavezi javnog prevoza (velika većina ukupnog broja vozova), s obzirom da se za njih prati veći obuhvat pokazatelja.

- 2) Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?

Dugoročno gledano, odredbe sa odloženom primenom koje se odnose na prava putnika, mogu delovati kao stimulans železničkom prevozniku sa povećanje efikasnosti s obzirom da odredbe nameću finansijske obaveze

prevozniku u slučaju kašnjenja voza ili problema u realizaciji istog. Ovim se postiže povećanje kvaliteta železničke usluge na tržištu transportnih usluga.

- 3) Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurencije i na koji način?

Odgovor je dat pod 2).

- 4) Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?

Nije relevantno.

- 5) Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?

Nije relevantno

- 6) Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?

Nije relevantno.

PRILOG 7:

Ključna pitanja za analizu efekata na društvo

- 1) Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?

Izabrana opcija će, po stupanju na snagu odredbi sa odloženom primenom, potencijalno ostvariti materijalnu korist putnicima u slučaju kašnjenja voza ili drugih poremećaja u saobraćaju kroz nametanje obaveze železničkom prevozniku da isplati naknadu putniku u navedenim slučajevima.

- 2) Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preduzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?

Predloženim merama se sprečavaju negativni uticaji na sve zainteresovane grupe populacije.

- 3) Na koje društvene grupe, a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mladi, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interno raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?

Izabrana opcija će imati pozitivan uticaj na sve putnike, naročito na putnike sa invaliditetom ili smanjenom pokretljivošću, s obzirom da se Predlogom zakona garantuje jednak pristup uslugama u vozu ovoj kategoriji putnika kao i obaveza prevoznika u pogledu pomoć ovim licima prilikom ukrcavanja i iskrcavanja iz voza. Pored toga, u skladu sa Uredbom, posebna pažnja će biti posvećena pružanju informacija licima s posebnim potrebama i licima sa smanjenom pokretljivošću u vezi sa dostupnošću železničkih usluga, uslovima pristupa železničkim vozilima i njihovom opremom. Obezbeđivanje ovih uslova predstavlja dodatnu obavezu za prevoznike.

- 4) Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr, promene u stopama zaposlenosti, otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?

Nije relevantno.

- 5) Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktne ili indirektno diskriminacije različitih kategorija lica (npr, na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orijentacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)?

Izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman svih putnika, naročito onih sa invaliditetom ili smanjenom pokretljivošću na način opisan, između ostalog, pod 3).

- 6) Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?

Nije relevantno.

- 7) Da li bi se realizacijom izabranih opcija pozitivno uticalo na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?

Izabrana opcija utiče podjednako na celu teritoriju Republike Srbije.

- 8) Da li bi se realizacijom izabrane opcije uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe i na koji način?

Nije relevantno.

PRILOG 8:

Ključna pitanja za analizu efekata na životnu sredinu

- 1) Da li izabrana opcija utiče i u kojem obimu utiče na životnu sredinu, uključujući efekte na kvalitet vode, vazduha i zemljišta, kvalitet hrane, urbanu ekologiju i upravljanje otpadom, sirovine, energetska efikasnost i obnovljive izvore energije?

Predlog zakona ne prouzrokuje direktan uticaj na životnu sredinu, osim u meri u kojoj povećanjem kvaliteta železničkog prevoza dolazi do prelaska putnika sa drugih vidova saobraćaja (pre svega prevoz automobilima, autobusima i sl.) što dovodi do pozitivnog uticaja na životnu sredinu imajući u vidu da je železnica ekološki povoljan vid prevoza.

- 2) Da li izabrana opcija utiče na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu?

Predlog zakona ne prouzrokuje nikakav uticaj na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu

- 3) Da li izabrana opcija utiče na zdravlje ljudi?

Predlog zakona neće proizvesti nikakav uticaj na zdravlje ljudi.

- 4) Da li izabrana opcija predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi i da li se dopunskim merama može uticati na smanjenje tih rizika?

Predlog zakona ne predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi.

- 5) Da li izabrana opcija utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta u skladu sa propisima koji uređuju predmetnu oblast?

Predlog zakona ne utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta u skladu sa propisima koji uređuju predmetnu oblast.

PRILOG 9:

Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

- 1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

Predlogom zakona ne uvode se organizacione, upravljačke ili institucionalne promene.

- 2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture i Direkcija za železnice imaju potrebne administrativne kapacitete.

- 3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i

ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti ?

Za realizaciju izabrane opcije nije bilo potrebno nikakvo restrukturiranje.

- 4) Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?

Da.

- 5) Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?

Da. Uticaj se ogleda u pravnoj sigurnosti u oblasti prava putnika i minimum prava koji su ovim Predlogom zakona garantovani putniku.

- 6) Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?

Nije relevantno.

- 7) Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sprovede izabrana opcija i obezbedi njeno kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?

Radi pune primene odredbi sa odloženom primenom neophodan je završetak perioda masovnih investicija u železničku infrastrukturu što će dovesti do podizanja kvaliteta železničkih usluga. Dodatno, potrebno je ostvariti finansijsku konsolidaciju i efikasnost nacionalnog železničkog prevoznika kako bi bi u stanju da sprovede odredbe Predloga zakona.

PRILOG 10:

Ključna pitanja za analizu rizika

- 1) Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosiocima odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?

S obzirom na odloženost primene određenih odredbi, nije neophodna podrška zainteresovanih strana u narednom kratkoročnom periodu. Sprovođenje izabrane opcije je prioritet za donosiocima odluka s obzirom da je donošenje predviđeno Nacionalnim programa za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije, odnosno njegovim planom donošenja propisa za period 2018-2021.

- 2) Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije? Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?

Predložene izmene važećeg zakona ne zahtevaju obezbeđivanje finansijskih sredstava za njegovo sprovođenje. Predlogom zakona se ne predviđa sprovođenje javnih nabavki.

3) Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?

Na kratkoročnom planu ne postoji rizik sprovođenja izabrane opcije. Na srednjoročnom i dugoročnom planu postoji neizvesnost finansijske sposobnosti prevoznika da sprovede propisane obaveze u slučaju daljeg postojanja istog ili većeg uticaja koji infrastrukturni radovi imaju na redovitost železničkog saobraćaja. Pored toga, prisutna je neizvesnost daljeg oblikovanja zakonskog okvira u ovoj oblasti na nivou Evropske unije s obzirom na ograničenost finansijske sposobnosti većine železničkih prevoznika za prevoz putnika u Evropskoj uniji.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa – Vlada
 Obrađivač – Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju

Draft of the Law on changes and amendments to the Law on transport contracts for railway traffic

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,
 Sporazum, Naslov V, Kretanje radnika, poslovno nastanjivanje, pružanje usluga, kapital, Poglavlje III, Pružanje usluga, član 61. stav 1. tačka 6.
 Sporazum, Naslov VIII, Politike saradnje, član 108.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
 član 72. u vezi sa članom 8. Sporazuma

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
 Sporazum, Naslov V, Kretanje radnika, poslovno nastanjivanje, pružanje usluga, kapital, Poglavlje III, Pružanje usluga, član 61. stav 1. tačka 1. – potpuno usklađeno

Sporazum, Naslov V, Kretanje radnika, poslovno nastanjivanje, pružanje usluga, kapital, Poglavlje III, Pružanje usluga, član 61. stav 1. tačka 6. – potpuno usklađeno

Sporazum, Naslov VIII, Politike saradnje, član 108. – potpuno usklađeno

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Mesto u strukturi NPAA – Poglavlje 3. Sposobnost preuzimanja članstva u EU- potpoglavlje 3.14.1. Kopneni transport - 3.14.1.2. Železnički transport 2017-359, IV kvartal 2019. godine.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Deo treći, Politike zajednice i unutrašnje mere, Naslov VI – Transport, član 91. stav 1. tačka d) – potpuno usklađeno

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Uredba (EZ) br. 1371/2007 Evropskog parlamenta i Saveta od 23. oktobra 2007. o pravima i obavezama putnika u železničkom saobraćaju, OJ L 315, 3.12.2007.

Regulation (EC) no 1371/2007 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2007 on rail passengers' rights and obligations, OJ L 315, 3.12.2007.

CELEX 32007R1371

Delimično usklađeno

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

Za potpuno usklađivanje neophodno je donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o železnici, koji je u fazi pripreme.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

Rok za potpuno usklađivanje sa Uredba (EZ) br. 1371/2007 Evropskog parlamenta i Saveta od 23. oktobra 2007. o pravima i obavezama putnika u železničkom saobraćaju, u skladu sa NPAA, planiran je za IV kvartal 2020. godine.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

/

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Nisu.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Nije.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

U toku postupka pripreme ovog zakona nije ostvarena saradnja sa Evropskom komisijom, tj. tekst nije poslat Evropskoj komisiji na sugestije i komentare.

U izradi ovog zakona nisu učestvovali konsultanti.

<p>1. Naziv propisa Evropske unije:</p> <p>Uredba (EZ) br. 1371/2007 Evropskog parlamenta i Saveta od 23. oktobra 2007. o pravima i obavezama putnika u železničkom saobraćaju, OJ L 315, 3.12.2007.</p> <p>Regulation (EC) no 1371/2007 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2007 on rail passengers' rights and obligations, OJ L 315, 3.12.2007.</p>	<p>2. „CELEX” oznaka EU propisa:</p> <p>32007R1371</p>
<p>3. Ovlašćeni predlagач propisa – Vlada</p>	<p>4. Datum izrade tabele:</p>
<p>Obrađivač – Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture</p>	<p>10.03.2021.</p>
<p>5. Naziv propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije:</p> <p>01 Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju Law on amendments of the Law on Contracts in Railway Transport</p> <p>02 Zakon o železnici („Službeni glasnik RS”, broj 41/18) Law on Railways („Official Gazette RS”, no 41/18)</p> <p>03 Zakon o ugovorima o prevozu u železničkom saobraćaju („Službeni glasnik RS”, broj 38/15) Law on Contracts in Railway Transport („Official Gazette RS”, no 38/15)</p>	<p>6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA:</p> <p>2017-359</p>
<p>7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU:</p>	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa Republike Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost (Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo - NP)	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
1.	Predmet uredbe Ovom uredbom utvrđuju se pravila o sledećem: a) informacijama koje pružaju železnička preduzeća, zaključivanju ugovora o prevozu, izdavanju karata i primeni Kompjuterizovanog sistema za informacije i rezervacije u železničkom prevozu, b) odgovornosti železničkih preduzeća i	02. 93.	Železnički prevoznici definišu standarde kvaliteta usluga prevoza putnika i sprovode sistem upravljanja kvalitetom sa ciljem održanja kvaliteta usluga. Minimum standarda kvaliteta usluga naročito obuhvata: 1) Informacije i karte; 2) Tačnost usluga, i opšte principe rešavanja poremećaja u	PU		

	<p>obavezi osiguranja putnika i prtljaga, v) obavezama železničkih preduzeća prema putnicima u slučaju kašnjenja, g) zaštiti, i pružanju pomoći osobama sa invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću koje putuju železnicom, d) definisanju i praćenju standarda kvaliteta usluga, rukovođenju rizicima za ličnu bezbednost putnika i obradi žalbi, i đ) opštim pravilima primene Uredbe.</p>		<p>pružanju usluga; 3) Ukidanje usluga; 4) Čistoću voznih sredstava (kvalitet vazduha u vagonima, higijena sanitarnih prostorija u vagonima, itd.); 5) Anketu o zadovoljstvu korisnika; 6) Postupanje po pritužbama; 7) Pružanje pomoći osobama sa invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću.</p>			
2.1 -2.2	<p>Područje primene</p> <p>1. Ova uredba se primenjuje na sva putovanja železnicom i usluge na nivou Zajednice koje pruža jedno ili više železničkih</p>	03. 1.	Ovim zakonom uređuju se ugovorni i drugi obligacioni odnosi u oblasti javnog prevoza putnika i stvari u unutrašnjem železničkom saobraćaju.	PU		

	<p>preduzeća koja imaju licencu za rad u skladu sa Uredbom Saveta 95/18/EZ od 19. juna 1995. godine o licenciranju železničkih preduzeća.</p> <p>2. Ova uredba ne primenjuje se na železnička preduzeća i usluge prevoza koje nemaju licencu u skladu sa Uredbom 95/18/EZ.</p>		<p>Odredbe ovog zakona primenjuju se i na međunarodni železnički saobraćaj, ako potvrđenim međunarodnim ugovorom ili propisom nije određeno drugačije.</p>			
2.3-7	<p>3. Od stupanja ove uredbe na snagu, članovi 9, 11, 12, 19, 20. stav 1. i 26 primenjuju se na sve usluge u železničkom prevozu putnika na nivou Zajednice.</p> <p>4. Sa izuzetkom odredbi definisanih u stavu 3, država članica može, na</p>			NP	<p>Ove odredbe odnose se na države članice i nadležnost EK.</p>	

<p>transparentan i nediskriminativan način, odobriti izuzeće za period do pet godina, koji se može obnoviti dva puta na periode do pet godina, od primene odredbi ove uredbe na domaće usluge u železničkom prevozu putnika saobraćaja.</p> <p>5. Sa izuzetkom odredbi navedenih u stavu 3. ovog člana, država članica može izuzeti od primene odredbi ove uredbe usluge u gradskom, prigradskom i regionalnom železničkom prevozu putnika. Kako bi razlikovala usluge u gradskom, prigradskom i regionalnom železničkom prevozu putnika, države članice primenjuju definicije sadržane u Direktivi Saveta 91/440/EEZ od</p>					
--	--	--	--	--	--

	<p>29. jula 1991. godine o razvoju železnica Zajednice. Prilikom primene ovih definicija, države članice uzimaju u obzir sledeće kriterijume: razdaljinu, učestalost usluge, broj predviđenih zaustavljanja, angažovanih vozni sredstava, sheme izdavanja karata, kretanja u broju putnika u periodima sa najvišim i najnižim prometom, šifre vozova i redove vožnje.</p> <p>6. Na period od najduže pet godina, država članica može, na transparentan i nediskriminativan način, odobriti izuzeće, koje se može obnoviti, od primene odredbi ove uredbe na određene usluge ili putovanja kada se značajan deo usluge u</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	<p>železničkom prevozu putnika, uključujući barem jednu predviđenu stanicu, vrši izvan teritorije Zajednice.</p> <p>7. Države članice informišu Komisiju o izuzećima odobrenim u skladu sa stavovima 4, 5. i 6. Komisija preuzima adekvatne mere ukoliko smatra da ovakvo izuzeće nije u skladu sa odredbama ovog člana. Komisija podnosi izveštaj Evropskom parlamentu i Savetu najkasnije do 3. decembra 2014. godine o izuzećima odobrenim u skladu sa stavovima 4, 5. i 6.</p>					
3.	<p>Definicije</p> <p>Za potrebe ove Uredbe primenjuju se sledeće definicije:</p>			PU		

	<p>1. „železničko preduzeće” znači železničko preduzeće kao što je definisano članom 2. Direktive 2001/14/EZ i sva druga javna ili privatna preduzeća čija delatnost jeste prevoz roba i/ili putnika železnicom pri čemu se podrazumeva da preduzeće mora obezbediti vuču; ovo podrazumeva i preduzeća koja obezbeđuju samo vuču;</p> <p>2. „prevoznik” znači železničko preduzeće koje je ugovorna strana i sa kojim putnik zaključuje ugovor o prevozu ili niz uzastopnih železničkih</p>	<p>02. 2.1.10.</p> <p>01. 5.1.38.</p>				
--	---	---	--	--	--	--

	<p>preduzeća koja su odgovorna po osnovu ovog ugovora;</p> <p>3. „izvršni prevoznik” znači železničko preduzeće, koje nije zaključilo ugovor o prevozu sa putnikom, ali kojem je železničko preduzeće koje je ugovorna strana poverilo, u celosti ili delimično, izvršenje prevoza železnicom;</p>	<p>01. 5.1.39.</p> <p>03. 5.1.5.</p>				
--	--	--	--	--	--	--

	<p>4. “upravljач infrastrukture” znači svako telo ili preduzeće koje je odgovorno posebno za uspostavljanje i održavanje železničke infrastrukture, ili nekog njenog dela, kao što je definisano u članu 3. Direktive 91/440/EEZ, što može uključiti i upravljanje sistemima za kontrolu i bezbednost infrastrukture; funkcije upravljača infrastrukture na mreži ili delu mreže mogu se dodeliti različitim telima ili preduzećima;</p>	01. 5.1.41.				
--	--	----------------	--	--	--	--

	<p>5. „upravnik stanice“ znači organizacioni subjekt u državi članici, kome je poverena odgovornost za upravljanje železničkom stanicom i koji može biti upravljač infrastrukture;</p> <p>6. „organizator putovanja” znači organizator ili maloprodajnik, koji nije železničko preduzeće, u smislu člana 2, tačke 2) i 3) Uredbe 90/314/EEZ;</p> <p>7. „prodavac karata“ znači svaki trgovac na malo usluga železničkog prevoza koji zaključuje</p>	<p>01. 5.1.40a).</p> <p>01. 5.1.20b).</p>				
--	---	---	--	--	--	--

	<p>ugovore o prevozu i prodaje karte u ime železničkog preduzeća ili za sopstveni račun;</p> <p>8. „ugovor o prevozu” znači ugovor o prevozu za finansijsku nadoknadu ili besplatno zaključen između železničkog preduzeća ili prodavca karata i putnika za pružanje jedne ili više usluga prevoza;</p> <p>9. „rezervacija” znači ovlašćenje, na papiru ili u elektronskom obliku, kojim se daje pravo licu koje se prevozi na prethodno potvrđeni personalizovani aranžman prevoza;</p> <p>10. „direktna karta” znači karta ili karte koje</p>	<p>03. 5.1.30.</p> <p>01. 5.1.37a).</p> <p>01. 5.1.31a).</p>				
--	---	--	--	--	--	--

	<p>predstavljaju ugovor o prevozu za korišćenje uzastopnih železničkih usluga koje pruža jedno ili više železničkih preduzeća;</p> <p>11. „usluga železničkog prevoza putnika u unutrašnjem saobraćaju” znači usluga u železničkom prevozu putnika koja ne prelazi granicu države članice;</p> <p>12. „kašnjenje” znači vremenska razlika između vremena predviđenog dolaska putnika u skladu sa oglašenim redom vožnje i vremena njegovog ili njenog stvarnog ili očekivanog dolaska;</p>	<p>01. 5.1.10a).</p> <p>01 5.1.40.</p> <p>02.</p>				
--	--	---	--	--	--	--

	<p>13. „putna propusnica” ili „sezonska karta” znači karta za neograničen broj putovanja koja omogućuje ovlaštenom imaocu putovanje železnicom na određenom pravcu ili mreži u toku određenog vremenskog perioda;</p> <p>14. „Kompjuterizovani sistem za informacije i rezervacije u železničkom prevozu” (KSIRŽP) znači kompjuterizovani sistem koji sadrži informacije o železničkim uslugama koje nude železnička</p>	<p>95.5.</p> <p>01. 5.1.11.</p> <p>01. 5.1.30a).</p>				
--	--	--	--	--	--	--

	<p>preduzeća; informacije koje se unose u KSIRŽP o putničkim uslugama uključuju sledeće informacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) plan i red vožnje usluga prevoza putnika; (b) raspoloživost sedišta za usluge prevoza putnika; (c) cene i posebne uslove; (d) pristupačnost vozova za osobe sa invaliditetom i osobe sa smanjenom pokretljivošću; (e) načine na koje se mogu izvršiti rezervacije ili izdati karte ili direktne karte u meri u kojoj su pojedini ili svi načini na raspolaganju korisnicima; 	<p>02. 2.1.25.</p>				
--	---	------------------------	--	--	--	--

	<p>15. „osoba sa invaliditetom” ili „osoba sa smanjenom pokretljivošću” znači osoba čija je pokretljivost pri korišćenju prevoza smanjena usled fizičkog invaliditeta (senzornog ili lokomotornog, trajnog ili privremenog), intelektualnog invaliditeta ili oštećenja, ili bili kog drugog uzroka invalidnosti, ili je posledica godina, i čijem stanju je neophodno posvetiti adekvatnu pažnju i prilagoditi usluge koje su na raspolaganju svim putnicima konkretnim potrebama ove osobe;</p> <p>16. „Opšti uslovi prevoza” znači uslovi</p>	<p>01. 5.1.17.</p>				
--	---	------------------------	--	--	--	--

	<p>prevoznika u formi opštih uslova ili tarifa koje su pravno na snazi u svakoj državi članici i koji su postali, zaključivanjem ugovora o prevozu, njegov sastavni deo;</p> <p>17. „vozilo” znači motorno vozilo ili prikolica koja se koristi pri prevozu putnika.</p>	01. 5.1.20a).				
--	--	------------------	--	--	--	--

		03 5.1.26.				
		03. 5.1.12.				

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

			<p><i>38) ugovorni prevoznik je prevoznik koji sa putnikom, naručiocem ili pošiljaocem zaključuje ugovor o prevozu;</i></p> <p>UGOVORNI PREVOZNIK JE PREVOZNIK SA KOJIM JE PUTNIK ILI POŠILJALAC ZAKLJUČIO UGOVOR O PREVOZU;</p> <p><i>uzastopni prevoznik je prevoznik koji na osnovu zaključenog ugovora o prevozu između putnika</i></p>			
--	--	--	--	--	--	--

		<p>ili pošiljaoca sa ugovornim prevoznikom, preuzima obavezu daljeg prevoza;</p> <p><i>Izvršni prevoznik je prevoznik koji nije zaključio ugovor o prevozu sa putnikom ili pošiljaocem, a kome je ugovorni prevoznik poverio izvršenje prevoza potpuno ili delimično;</i></p> <p>41) upravljač infrastrukture je društvo kapitala ili preduzetnik koji je ovlašćen za upravljanje javnom železničkom infrastrukturom; UPRAVLJAČ INFRASTRUKTURE JE JAVNO PREDUZEĆE ILI PRIVREDNO DRUŠTVO</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p><i>ODGOVORNO ZA GRADENJE, EKSPLOATACIJU, ODRŽAVANJE I OBNOVU JAVNE ŽELEZNIČKE INFRASTRUKTURE NA MREŽI, KAO I ZA UČEŠĆE U NJENOM RAZVOJU U OKVIRU UTVRĐENE OPŠTE POLITIKE RAZVOJA I FINANSIRANJA INFRASTRUKTURE;</i></p> <p><i>upravljач stanice je organizacioni subjekt kome je poverena odgovornost za upravljanje železničkom stanicom i</i></p>			
--	--	--	--	--	--

			<p>koji može biti upravljač infrastrukture;“</p> <p><i>organizator putovanja</i> je organizator turističkog putovanja ili posrednik, koji nije železničko preduzeće, u smislu zakona kojim se uređuje zaštita potrošača;</p> <p><i>prodavac karata</i> je svaki posrednik u prodaji železničkih usluga koji zaključuje ugovore o prevozu putnika i prodaje karte u ime i za račun prevoznika ili za sopstveni račun;</p> <p><i>ugovor o prevozu putnika</i> je ugovor o prevozu uz finansijsku naknadu ili</p>			
--	--	--	--	--	--	--

		<p>besplatno zaključen između prevoznika ili prodavaca karata i putnika za pružanje jedne ili više usluga prevoza;</p> <p><i>rezervacija</i> je ovlaštenje, na papiru ili u elektronskom obliku, kojim se daje pravo licu koje se prevozi na prethodno potvrđeni personalizovani aranžman prevoza (sedište, postelja, ležaj i dr);</p> <p><i>jedinstvena karta</i> predstavlja jednu ili više karata koje predstavljaju ugovor o prevozu za korišćenje uzastopnih železničkih usluga koje pruža jedan ili više prevoznika;</p> <p><i>Unutrašnji železnički saobraćaj</i> je prevoz</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>putnika i stvari koji otpočinje i završava se na teritoriji Republike Srbije;</p> <p>Kašnjenje u smislu ovog člana je vremenska razlika između vremena predviđenog dolaska putnika u skladu sa objavljenim redom vožnje i vremena njihovog stvarnog ili očekivanog dolaska.</p> <p><i>Kašnjenje</i> je vremenska razlika između vremena predviđenog dolaska voza u određenu stanicu u skladu sa objavljenim redom vožnje i stvarnog, odnosno očekivanog vremena dolaska voza;</p> <p><i>putna propusnica ili sezonska karta</i> je karta za</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>neograničen broj putovanja koja omogućuje ovlaštenom imaoцу putovanje železnicom na određenom pravcu ili mreži u toku određenog vremenskog perioda;</p> <p><i>Kompjuterizovani sistem za informacije i rezervacije u železničkom prevozu (KSIRŽP) je kompjuterizovani sistem koji sadrži informacije o železničkim putničkim uslugama koje nude železnički prevoznici, kao što su plan i red vožnje za prevoz putnika, raspoloživost sedišta za prevoz putnika, cene i posebni uslovi, pristupačnost vozova za osobe sa invaliditetom i osobe sa smanjenom</i></p>			
--	--	---	--	--	--

			<p>pokretljivošću i načini na koje se mogu izvršiti rezervacije ili izdati karte ili jedinstvene karte u meri u kojoj su pojedini ili svi načini na raspolaganju korisnicima;</p> <p><i>Lice sa invaliditetom ili lice sa smanjenom pokretljivošću je lice čija</i></p>			
--	--	--	---	--	--	--

		<p>je pokretljivost pri korišćenju prevoza smanjena usled fizičkog invaliditeta (senzornog ili lokomotornog, trajnog ili privremenog), intelektualnog invaliditeta ili oštećenja, ili bilo kog drugog uzroka invalidnosti, ili je posledica godina, i čijem stanju je neophodno posvetiti adekvatnu pažnju i prilagoditi usluge koje su na raspolaganju svim putnicima, a koje su prilagođene konkretnim potrebama ovog lica;</p> <p><i>„opšti uslovi prevoza</i> su uslovi prevoznika u formi opštih uslova ili tarifa koje su pravno na snazi i koji su zaključivanjem ugovora o prevozu postali njegov sastavni deo;</p>			
--	--	---	--	--	--

			<p><i>Praćeno vozilo je putnički automobil sa ili bez prikolice ili motocikl koji se prevozi u istom vozu u kome se prevozi i putnik koji poseduje prevoznu ispravu za to praćeno vozilo;</i></p> <p><i>Kola su svako vozilo koje saobraća na sopstvenim točkovima na železničkoj pruzi, bez sopstvene vuče.</i></p>			
4.	Ugovor o prevozu Uz poštovanje odredbi	01. 22a).	Na pitanja zaključivanja i realizacije ugovora o prevozu	PU		

	<p>ovog poglavlja, zaključivanje i realizacija ugovora o prevozu i pružanje informacija i karte regulišu se odredbama Dela II i Dela III Aneksa I.</p>		<p>putnika, koja ovim zakonom nisu uređena, shodno se primenjuju odredbe delova II-VII Jedinostvenih pravila za ugovor o međunarodnom železničkom prevozu putnika - CIV - Dodatak A, Konvencije o međunarodnim železničkim prevozima (COTIF) od 9. maja 1980. godine od 9. maja 1980. godine u verziji na osnovu Protokola o izmenama od 3. juna 1999. godine („Službeni list SFRJ - Međunarodni ugovori”, broj 8/84, „Službeni list SRJ - Međunarodni ugovori”, broj 3/93, „Službeni glasnik RS”, broj 102/07 i „Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori”, br. 1/10, 2/13, 17/15, 7/17 i 9/19), sa naknadnim potvrđenim izmenama i dopunama..</p>			
--	--	--	--	--	--	--

5.	<p>Bicikl</p> <p>Železnička preduzeća omogućavaju putnicima da u voz unesu bicikl, kada je potrebno za određenu novčanu nadoknadu, ukoliko se njima jednostavno rukuje, ukoliko ovo ne utiče nepovoljno na konkretnu železničku uslugu, i ukoliko to dozvoljavaju vozna sredstva.</p>	02. 97.	<p>Železnički prevoznici omogućavaju putnicima da u voz za prevoz putnika unesu bicikl, kada je prikladno, za određenu novčanu naknadu, ako se njima jednostavno rukuje, ako ovo ne utiče nepovoljno na konkretnu železničku uslugu, i ako to dozvoljavaju železnička vozna sredstva.</p>	PU		
6.	<p>Nedopuštenost odricanja i propisivanja ograničenja</p> <p>1. Obaveze prema putnicima u skladu sa ovom uredbom ne mogu se ograničiti niti je moguće odreći ih se, naročito odstupanjem ili restriktivnom klauzulom u ugovoru o prevozu.</p>	02. 92.1.	<p>Obaveze prema putnicima propisane ovim zakonom ne mogu se ograničiti niti je moguće odreći ih se, naročito odstupanjem ili restriktivnom klauzulom u ugovoru o prevozu.</p>	PU		

	2. Železnička preduzeća putnicima mogu ponuditi povoljnije uslove u ugovoru od uslova definisanih u ovoj uredbi.	02. 92.2.	Železnički prevoznici putnicima mogu ponuditi povoljnije uslove prevoza u odnosu na prava utvrđena ovim zakonom.			
7.	Obaveza pružanja informacija o prekidu usluge Železnička preduzeća ili, kada je potrebno, nadležne vlasti odgovorne za ugovor o javnom železničkom prevozu moraju objaviti odgovarajućim sredstvima, a pre same primene, odluke o prekidu usluga.	02. 94.	Železnički prevoznici ili, kada je primenljivo, nadležni organi odgovorni za ugovor o obavezi javnog prevoza moraju objaviti odgovarajućim sredstvima, a pre same primene, odluke o prekidu usluga.	PU		
8.	Informacije o putovanju 1. Bez uticaja na član 10, železnička preduzeća i prodavci karata koji	02. 95.1-3.	Železnički prevoznici i prodavci karata koji nude ugovore o prevozu putnika u ime jednog ili	PU		

<p>nude ugovore o prevozu u ime jednog ili više železničkih preduzeća pružaju putnicima, prema zahtevu, barem minimum informacija koje su definisane u Aneksu II, Deo I o putovanju za koje železničko preduzeće nudi ugovor o prevozu. Prodavci karata koji nude ugovore o prevozu za svoj račun, i organizatori putovanja, pružaju ove informacije kada god je to moguće.</p> <p>2. Železnička preduzeća pružaju putnicima tokom putovanja barem minimum informacija koji je naveden u Aneksu II, Deo II.</p> <p>3. Informacije navedene u stavovima 1. i 2. pružaju se u najprikladnijem obliku. Naročita pažnja se</p>		<p>više železničkih prevoznika pružaju putnicima, prema zahtevu, najmanje informaciju o putovanju, pre i u toku putovanja u regionalnom, daljinskom i međunarodnom prevozu, za koje železnički prevoznik nudi ugovor o prevozu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pre putovanja: <ol style="list-style-type: none"> (1) opšti uslovi ugovora, (2) red vožnje i uslovi najbržeg putovanja, (3) red vožnje i uslovi najjeftinijih cena karata (4) pristupačnost, uslovi pristupa i postojanje prostorija u vozu namenjenih osobama sa invaliditetom i osobama sa smanjenom 			
--	--	--	--	--	--

	<p>posvećuje u ovom smislu potrebama osoba sa slušnim odnosno vizuelnim oštećenjima.</p>		<p>pokretljivošću (5) pristupačnost i uslovi pristupa za bicikl, (6) raspoloživost sedišta u vagonima, prvoj i drugoj klasi kao i kušet-kolima i spavaćim kolima, (7) aktivnosti koje mogu dovesti do ometanja ili kašnjenja usluge, (8) raspoloživost usluga u vozu, (9) procedure za podnošenje zahteva za povraćaj izgubljenog prtljaga, (10) procedure za podnošenje pritužbi. 2) tokom putovanja: (1) usluge u vozu (2) sledeća stanica,</p>			
--	--	--	--	--	--	--

			<p>(3)kašnjenja (4)glavne vezne usluge (5)pitanja bezbednosti i sigurnosti. Prodavci karata koji nude ugovore o prevozu za svoj račun, i organizatori putovanja, pružaju ove informacije kada god je to moguće. Informacije iz stava 1. ovog člana pružaju se u najprikladnijem obliku. Naročita pažnja se posvećuje u ovom smislu potrebama osoba sa slušnim odnosno vizuelnim oštećenjima.</p>			
9.	<p>Raspoloživost karata direktnih karata i rezervacija</p> <p>1. Železnička preduzeća i prodavci karata nude, kada je to moguće, karte,</p>	02. 96.	<p>Železnički prevoznici izdaju, gde je moguće, karte, jedinstvene karte i rezervacije putnicima na barem jedan od navedenih načina</p>	PU		

	<p>direktne karte i rezervacije.</p> <p>2. Bez uticaja na stav 4, železnička preduzeća izdaju karte putnicima na barem jedan od navedenih načina prodaje:</p> <p>(a) na šalterima za prodaju karata ili prodajnim automatima;</p> <p>(b) telefonom, preko Interneta ili neke druge široko dostupne informacione tehnologije;</p> <p>(c) u vozu.</p> <p>3. Bez uticaja na stavove 4. i 5, železnička preduzeća izdaju karte za pružanje usluga u skladu sa ugovorima o javnoj usluzi na barem jedan od navedenih načina prodaje:</p>		<p>prodaje:</p> <p>1) na blagajnama za prodaju karata ili prodajnim automatima;</p> <p>2) telefonom, preko interneta ili neke druge široko dostupne informacione tehnologije;</p> <p>3) u vozu.</p> <p>Bez uticaja na stavove 3. i 4. ovog člana, železnički prevoznici izdaju karte za pružanje usluga u skladu sa ugovorom o obavezi javnog prevoza na barem jedan od navedenih načina prodaje:</p> <p>1) na blagajnama za prodaju karata ili prodajnim automatima;</p> <p>2) u vozu.</p> <p>Železnički prevoznici</p>			
--	---	--	--	--	--	--

	<p>(a) na šalterima za prodaju karata ili prodajnim automatima;</p> <p>(b) u vozu.</p> <p>4. Železnička preduzeća moraju ponuditi mogućnost kupovine karata za njihove usluge u vozu, osim kada je ovo ograničeno ili onemogućeno iz razloga bezbednosti ili politike borbe protiv zloupotrebe ili obaveznog posedovanja rezervacije ili opravdanih poslovnih razloga.</p> <p>5. Kada na stanici polaska ne postoji šalter za prodaju karata ili prodajni automat, putnici na stanici moraju biti obavješteni o:</p> <p>(a) mogućnosti za kupovinu karata telefonom ili</p>		<p>moraju ponuditi mogućnost kupovine karata za njihove usluge u vozu, osim kada je ovo ograničeno ili onemogućeno iz razloga bezbednosti ili politike borbe protiv zloupotrebe ili obaveznog posedovanja rezervacije ili opravdanih poslovnih razloga.</p> <p>Kada na stanici polaska ne postoji blagajna za prodaju karata ili prodajni automat, putnici na stanici moraju biti obavješteni o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mogućnosti za kupovinu karata telefonom ili preko Interneta ili u vozu, kao i o procedurama za takvu kupovinu; 2) najbližoj železničkoj stanici ili mestu na kojem postoji 			
--	---	--	---	--	--	--

	<p>preko Interneta ili u vozu, kao i o procedurama za takvu kupovinu;</p> <p>(B) najbližoj železničkoj stanici ili mestu na kojem postoji šalter za prodaju karata odnosno prodajni automat.</p>		<p>blagajna za prodaju karata odnosno prodajni automat.</p>			
10.1	<p>Sistemi za informacije o putovanju i rezervacije</p> <p>1. Kako bi pružili informacije i izdali karte navedene u ovoj uredbi, železnička preduzeća i prodavci karata moraju koristiti KSIRŽP, uspostavljen u skladu sa procedurama iz ovog člana.</p> <p>2. Tehničke specifikacije interoperabilnosti (TSI) na koje upućuje Direktiva 2001/16/EZ primenjuju se za potrebe ove uredbe.</p>	02.95.4.	<p>Radi pružanja informacija i izdavanja karata železnički prevoznik i prodavac karata moraju koristiti KSIRŽP, uspostavljen u skladu sa tehničkim specifikacijama koje se utvrđuju u skladu sa zakonom kojim se uređuje interoperabilnost železničkog sistema.</p>	PU		<p>U skladu sa članom 9. Zakona o interoperabilnosti železničkog sistema („Službeni Glasnik RS“, broj 41/18) Direkcija za železnice objavljuje TSI-je u „Službenom glasniku Republike Srbije”. Članom 39. Zakona o interoperabilno</p>

	<p>3. Komisija će, na osnovu predloga koji podnese Evropska železnička agencija (EŽA), usvojiti TSI o telematskim aplikacijama za putnike do 3. decembra 2010. godine. TSI omogućuje izdavanje informacija, navedenih u Aneksu II, i karata u skladu sa odredbama ove uredbe.</p> <p>4. Železnička preduzeća prilagođavaju svoj KSIRŽSP zahtevima definisanim u TSI u skladu sa planom raspoređivanja definisanim u TSI.</p> <p>5. Uz poštovanje odredbi Direktive 95/46/EZ, nijedno železničko preduzeće ili prodavac karata ne sme da otkrije</p>					<p>sti železničkog sistema utvrđeno je da do objavljivanja TSI-ja u „Službenom glasniku Republike Srbije” važiće TSI-ji koje je objavila Direkcija na svojoj internet stranici. Direkcija je objavila TSI podistema „telematske aplikacije za prevoz putnika” transevropskog železničkog sistema i samim tim data je obaveza primene ove TSI.</p>
--	---	--	--	--	--	---

	lične podatke o pojedinačnim rezervacijama drugom železničkom preduzeću odnosno prodavcu karata.					
11.	Odgovornost za putnike i prtljag Uz poštovanje odredbi ovog poglavlja, a bez uticaja na važeće nacionalno zakonodavstvo koje predviđa dalju naknadu štete, odgovornost železničkih preduzeća u pogledu putnika i njihovog prtljaga regulisano je u glavama I, III i IV Dela IV, Delu VI i Delu VII Aneksa I.	03. 18.	Prevoznik odgovara za štetu nastalu zbog smrti, telesne povrede ili narušenog zdravlja putnika prouzrokovanih nesrećom u toku prevoza, odnosno dok se putnik nalazio u vozu ili dok je ulazio u voz ili izlazio iz voza koji se nalazi u stanici u stanju mirovanja, kao i za štetu nastalu zbog zakašnjenja voza ili prekida putovanja za koji je odgovoran prevoznik. Prevoznik odgovara korisniku za štetu koju prouzrokuju njegovi zaposleni i druga lica čije	PU		

		03 19.	<p>usluge prevoznik koristi, u vršenju svojih dužnosti. Upravljač infrastrukturom preko kojeg se vrši prevoz, smatra se licem čije usluge prevoznik koristi za obavljanje prevoza.</p> <p>Prevoznik se potpuno ili delimično oslobađa odgovornosti iz člana 18. stav 1. ovog zakona ako je:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nesreća prouzrokovana okolnostima izvan prevoza koje prevoznik, i pored nastojanja, imajući u vidu specifičnosti slučaja, nije mogao da izbegne niti da otkloni njihove posledice; 2) nesreća nastala krivicom putnika zbog ponašanja koje nije u skladu sa uobičajenim ponašanjem putnika; 3) nesreća nastala 			
--	--	-----------	---	--	--	--

		<p>krivicom trećeg lica, a prevoznik, i pored nastojanja, imajući u vidu specifičnosti slučaja, nije mogao da ga izbegne niti da otkloni njegove posledice.</p> <p>Prevoznik je odgovoran putniku za gubitak ili štetu prouzrokovanu otkazivanjem voza ili izgubljenom vezom uzrokovanom zakašnjenjem voza, a što ima za posledicu nemogućnost nastavka putovanja vozom istog dana. Štete obuhvataju razumne troškove smeštaja, kao i razumne troškove nastale zbog potrebe obaveštavanja lica koja čekaju putnike.</p> <p>Prevoznik se oslobađa odgovornosti iz stava 1. ovog člana kad je otkazivanje, kašnjenje ili gubitak veze nastao zbog:</p>			
--	--	--	--	--	--

03.
20.

			<p>1) okolnosti koje nisu u vezi sa železničkim saobraćajem, a koje prevoznik, i pored preduzimanja adekvatnih mera, nije mogao izbeći niti je mogao sprečiti posledice;</p> <p>2) krivice putnika;</p> <p>3) ponašanja trećih lica koje prevoznik, i pored preduzimanja adekvatnih mera, nije mogao izbeći i čije posledice nije mogao sprečiti. Drugi prevoznik koji koristi istu železničku infrastrukturu ne smatra se trećim licem.</p> <p>Za štetu odgovaraju solidarno prevoznici koji su učestvovali u prevozu, osim u slučajevima kada se jasno i nedvosmisleno može utvrditi koji prevoznik je</p>			
--	--	--	--	--	--	--

			<p>prouzrokovao štetu.</p> <p>Za štetu nastalu zbog smrti putnika, kao i za štetu nastalu zbog telesne povrede i narušenog zdravlja putnika, prouzrokovane nesrećom u toku prevoza, prevoznik odgovara najviše do 175000 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan isplate.</p> <p>Za štetu nastalu zbog otkazivanja voza ili prekida putovanja uzrokovanog odgovornošću prevoznika, prevoznik odgovara do iznosa plaćenih prevoznih troškova.</p> <p>Čak i kada prevoznik ospori svoju odgovornost za telesnu povredu putnika, on mora učiniti svaki razuman napor da pomogne putniku u</p>			
		03. 21.				
		03. 22.				

		03. 23.	<p>potraživanju naknade štete od trećeg lica.</p> <p>Prevoznik je dužan da na zahtev putnika primi na prevoz prtljag i da ga, uz naknadu, preveze vozom kojim putnik putuje ili, uz saglasnost putnika, drugim vozom.</p> <p>Žive životinje prevoze se kao prtljag pod uslovima propisanim tarifom.</p> <p>Bicikli se prevoze kao ručni prtljag ako se unose u kola predviđena za ovakav prevoz.</p> <p>Prevoz prtljaga se može zabraniti ili ograničiti u određenim vozovima i određenim stanicama pod uslovima propisanim tarifom ili redom vožnje.</p> <p>Prevoznik je dužan da za primljeni prtljag izda putniku prevoznu ispravu.</p> <p>Ako putnik odustane od putovanja, prevoznik</p>			
--	--	------------	---	--	--	--

			<p>može zadržati ceo ili određen deo iznosa plaćenih prevoznih troškova za prtljag predviđen tarifom.</p> <p>Prevoznik odgovara za štetu nastalu zbog potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja prtljaga od momenta prijema na prevoz do momenta izdavanja, kao i zbog zakašnjenja u isporuci.</p> <p>Ako prevoz koji je predmet jednog ugovora o prevozu, obavlja više uzastopnih prevoznika, svaki naredni prevoznik preuzimanjem prtljaga postaje strana u ugovoru o prevozu u smislu otpreme prtljaga u skladu sa tarifom.</p> <p>Prevoznik se oslobađa odgovornosti iz stava 1. ovog člana ako je gubitak, oštećenje ili zakašnjenje u isporuci</p>			
		03. 24.				
		03.				

		25.	<p>prouzrokovano krivicom putnika, ili okolnostima koje prevoznik nije mogao da izbegne niti da otkloni njihove posledice, kao i zbog:</p> <ol style="list-style-type: none">1) nepakovanja ili nedovoljnog pakovanja prtljaga;2) posebne prirode prtljaga;3) predaje na prevoz prtljaga isključenog od prevoza u skladu sa tarifom. <p>Za štetu nastalu zbog potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja prtljaga prevoznik je dužan da nadoknadi, i to:</p> <ol style="list-style-type: none">1) ako je visina štete dokazana, naknadu štete u toj visini, ali najviše do 80 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije za svaki kilogram bruto mase (u daljem tekstu:			
--	--	-----	---	--	--	--

		<p>03. 26.</p> <p>masa) koji nedostaje, odnosno koji je oštećen, a ne više od 1200 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan isplate;</p> <p>2) ako visina štete nije dokazana, paušalnu naknadu od 20 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije za svaki kilogram mase koji nedostaje, odnosno koji je oštećen, a ne više od 300 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan isplate.</p> <p>Osim naknade štete iz stava 1. ovog člana, prevoznik je dužan da vrati prevozne troškove, carinske dažbine i druge iznose plaćene u vezi sa prevozom izgubljenog prtljaga.</p>			
--	--	--	--	--	--

			<p>Za štetu nastalu zbog zakašnjenja u isporuci prtljaga, prevoznik je dužan da za svaka otpočeta 24 časa, računajući od trenutka podnošenja zahteva za izdavanje, ali najviše za 14 dana, nadoknadi, i to:</p> <p>1) ako je visina štete dokazana, uključujući i oštećenje, naknadu štete u toj visini ali najviše do 0,80 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije za svaki kilogram mase prtljaga, izdatog sa zakašnjenjem, a ne više od 14 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan isplate;</p> <p>2) ako visina štete nije dokazana, paušalnu naknadu do 0,14 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu</p>			
--	--	--	---	--	--	--

		03. 27.	<p>Narodne banke Srbije za svaki kilogram mase prtljaga, izdatog sa zakašnjenjem, a ne više od 2,80 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan isplate.</p> <p>U slučaju potpunog gubitka prtljaga, naknada štete predviđena u stavu 1. ovog člana ne može se naplatiti ako je naplaćena šteta iz člana 26. ovog zakona.</p> <p>U slučaju delimičnog gubitka prtljaga, naknada štete predviđena u stavu 1. ovog člana plaća se za deo koji nije izgubljen.</p> <p>Odšteta predviđena ovim članom ne može ni u kom slučaju biti veća od odštete koju bi trebalo platiti u slučaju potpunog gubitka prtljaga.</p> <p>Putnik ima pravo da u prostor određen za</p>			
--	--	------------	---	--	--	--

		<p>smeštaj putnika unese ručni prtljag koji se može smestiti na mesto predviđeno za ručni prtljag.</p> <p>Ručni prtljag putnik sam čuva.</p> <p>Prevoz ručnog prtljaga koji je definisan tarifom ne naplaćuje se, niti se izdaje prevozna isprava.</p> <p>Prevoz prekomernog ručnog prtljaga koji je definisan tarifom, prevoznik ima pravo da naplati u skladu sa tarifom. Za naplaćen prevoz prekomernog ručnog prtljaga, prevoznik je dužan da izda putniku prevozna ispravu.</p> <p>Putnik je dužan da prevozniku nadoknadi štetu koju je prouzrokovao njegov ručni prtljag.</p> <p>Ako je gubitak ili oštećenje ručnog prtljaga</p>			
--	--	--	--	--	--

		03. 28.	<p>nastalo zbog okolnosti koje su prouzrokovale smrt, telesnu povredu i narušavanje zdravlja putnika, a za koje je odgovoran prevoznik, za nastalu štetu odgovara prevoznik. Teret dokazivanja odgovornosti je na imaoću prava.</p> <p>Prevoznik se oslobađa odgovornosti iz stava 1. ovog člana u slučajevima iz člana 19. ovog zakona.</p> <p>Naknada štete, po putniku, zbog potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja ručnog prtljaga ne može biti veća od 1400 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan isplate.</p>			
--	--	------------	---	--	--	--

		03. 29.				
		03. 30.				

12.	<p>Osiguranje</p> <p>1. Obaveza utvrđena u članu 9. Direktive 95/18/EZ u pogledu odgovornosti za putnike tumači se kao obaveza železničkog preduzeća da bude adekvatno osigurano ili da uspostavi ekvivalentne aranžmane za pokriće njegovih odgovornosti saglasno ovoj uredbi.</p> <p>2. Komisija će podneti</p>	02. 81.9.	<p>Uslov koji se odnosi na pokriće za građansku odgovornost podnosilac zahteva privredno društvo ili drugo pravno lice koje je registrovano za obavljanje delatnosti javnog prevoza robe i/ili putnika ispunjava ako je adekvatno osiguran ili poseduje odgovarajuće garancije po tržišnim uslovima za pokriće, u skladu sa važećim zakonskim propisima i potvrđenim međunarodnim ugovorima, za svoju odgovornost u slučaju udesa, posebno kada se radi o putnicima, prtljagu, robi, poštanskim pošiljkama ili trećim licima.</p>	PU	Regulisano je Zakonom o obaveznom osiguranju u saobraćaju (čl. 8. i 14.)	
-----	---	--------------	---	----	--	--

	Evropskom parlamentu i Savetu izveštaj o definisanju minimalnog iznosa osiguranja za železničkih preduzeća do 3. decembra 2010. godine. Ukoliko je to potrebno, uz ovaj izveštaj biće dostavljeni i prikladni predlozi ili preporuke u pogledu ovog pitanja.			NP	Ova odredba odnosi se na države članice i nadležnost EK.	
13.	Avansna isplata 1. Ukoliko putnik pogine ili je povređen, železničko preduzeće će na način naveden u članu 26. stav 5. Aneksa I bez odlaganja, a nikako kasnije od petnaest dana nakon utvrđivanja identiteta fizičkog lica koje ima pravo na nadoknadu, izvršiti avansnu isplatu u iznosu koji je neophodan da se namire neposredne			NU	Oblast na koju se odnose ove odredbe predmet je regulisanja Zakona o železnici. Trenutno je u toku priprema Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o železnici, kojim će biti ostvarena	

	<p>ekonomske potrebe proporcionalno pretrpljenoj šteti.</p> <p>2. Bez uticaja na stav 1, avansni iznos ne može biti manji od 21.000 evra po putniku u slučaju smrti.</p> <p>3. Avansna isplata ne predstavlja priznavanje odgovornosti i može biti pokrivena kasnijim iznosima isplaćenim na osnovu ove uredbe ali je nepovratna, osim u slučajevima kada je šteta nastala usled nemara ili krivicom putnika ili kada osoba koja je primila avansnu isplatu nije osoba koja ima pravo na naknadu.</p>				potpuna usklađenost sa ovim odredbama.	
14.	<p>Osporavanje odgovornosti</p> <p>Čak i kada železničko</p>	03. 22.3.	Čak i kada prevoznik ospori svoju odgovornost za telesnu povredu putnika, on mora učiniti	PU		

	preduzeće ospori svoju odgovornost za fizičku povredu putnika, ono mora učiniti svaki razuman napor da pomogne putniku u potraživanju naknade štete od trećeg lica.		svaki razuman napor da pomogne putniku u potraživanju naknade štete od trećeg lica.			
15.	Odgovornost za kašnjenje, propuštene veze i otkazivanja Uz poštovanje odredbi ovog poglavlja, odgovornost železničkih preduzeća u pogledu kašnjenja, propuštene veze i otkazivanja regulisana je odredbama Glave II Dela IV Aneksa I.	03. 20.1.	Prevoznik je odgovoran putniku za gubitak ili štetu prouzrokovanu otkazivanjem voza ili izgubljenom vezom uzrokovanom zakašnjenjem voza, a što ima za posledicu nemogućnost nastavka putovanja vozom istog dana. Štete obuhvataju razumne troškove smeštaja, kao i razumne troškove nastale zbog potrebe obaveštavanja lica koja čekaju putnike.	PU		
		03. 20.2.	Prevoznik se oslobađa odgovornosti iz stava 1. ovog člana kad je			

			<p>otkazivanje, kašnjenje ili gubitak veze nastao zbog:</p> <p>1) okolnosti koje nisu u vezi sa železničkim saobraćajem, a koje prevoznik, i pored preduzimanja adekvatnih mera, nije mogao izbeći niti je mogao sprečiti posledice;</p> <p>2) krivice putnika;</p> <p>3) ponašanja trećih lica koje prevoznik, i pored preduzimanja adekvatnih mera, nije mogao izbeći i čije posledice nije mogao sprečiti. Drugi prevoznik koji koristi istu železničku infrastrukturu ne smatra se trećim licem.</p>			
16.	<p>Povraćaj i preusmeravanje</p> <p>Kada je opravdano očekivati da će kašnjenje u dolasku na krajnju destinaciju u skladu sa</p>	01. 14b.	<p>Kada je opravdano očekivati da će kašnjenje u uputnu stanicu u skladu sa ugovorom o prevozu biti duže od 60 minuta, putnik odmah može da izabere jednu od sledećih</p>	PU		

	<p>ugovorom o prevozu biti duže od 60 minuta, putnik istog trenutka može da izabere jednu od sledećih mogućnosti:</p> <p>4) povraćaj pune cene karte, pod uslovima prema kojima je karta plaćena, za deo ili delove putovanja koji nisu realizovani i za deo ili delove putovanja koji jesu realizovani ukoliko putovanje ne vrši svrhu u vezi sa originalnim putnim planom putnika, kao i za, kada je to potrebno, povratnu uslugu do mesta polaska u što kraćem roku. Isplata povraćaja vrši se</p>		<p>mogućnosti:</p> <p>1) povraćaj pune cene karte, pod uslovima pod kojima je karta plaćena, za deo ili delove putovanja koji nisu realizovani i za deo ili delove putovanja koji jesu realizovani ukoliko putovanje zbog nastalog kašnjenja više ne služi nikakvoj svrsi u pogledu prvobitnog plana putovanja putnika, zajedno sa, ako je potrebno, povratnom uslugom do otpremne stanice u što kraćem roku. Na isplatu povraćaja shodno se primenjuju</p>			
--	---	--	---	--	--	--

	<p>pod istim uslovima kao isplata nadoknade iz člana 17; ili</p> <p>5) nastavak ili preusmeravanje, pod sličnim uslovima prevoza, do krajnjeg odredišta u što kraćem roku; ili</p> <p>6) nastavak ili preusmeravanje, pod sličnim uslovima prevoza, do krajnjeg odredišta kasnijeg datuma prema putnikovoj želji.</p>		<p>uslovi isplate naknade iz člana 14v ovog zakona;</p> <p>2) nastavak putovanja ili preusmeravanje, pod sličnim uslovima prevoza, do uputne stanice u što kraćem roku;</p> <p>3) nastavak putovanja ili preusmeravanje, pod sličnim uslovima prevoza, do uputne stanice drugog dana prema putnikovoj želji.</p>			
17.	<p>Nadoknada cene karte</p> <p>1. Bez gubljenja prava na prevoz, putnik može</p>	01. 14v.	Bez gubljenja prava na prevoz, putnik može zahtevati naknadu zbog kašnjenja od prevoznika	PU		

	<p>zahtevati nadoknadu zbog kašnjenja od železničkog preduzeća ukoliko putnika očekuje kašnjenje između mesta odlaska i dolaska navedenog na karti za koje nije izvršen povraćaj cene karte u skladu sa članom 16. Minimalni iznos nadoknade u slučaju kašnjenja iznosi:</p> <p>3) 25% cene karte za kašnjenje u trajanju od 60 do 119 minuta,</p> <p>4) 50 % cene karte za kašnjenje u trajanju dužem od 120 minuta.</p> <p>Putnici koji poseduju putnu propusnicu ili sezonsku kartu i koje zadese učestala kašnjenja ili otkazivanja tokom perioda važnosti karte mogu zahtevati</p>		<p>ukoliko dođe do kašnjenja između otpremne i uputne stanice navedene na karti i za koje nije izvršen povraćaj cene karte u skladu sa članom 14b ovog zakona. Minimalni iznos naknade u slučaju kašnjenja iznosi:</p> <p>(a) 25% cene karte za kašnjenje u trajanju od 60 do 119 minuta,</p> <p>(b) 50 % cene karte za kašnjenje u trajanju dužem od 120 minuta.</p> <p>Putnici koji poseduju putnu propusnicu ili sezonsku kartu, u slučaju učestalih kašnjenja ili otkazivanja tokom perioda važnosti karte mogu zahtevati adekvatnu naknadu u skladu sa pravilima prevoznika o naknadi. U</p>			
--	---	--	---	--	--	--

	<p>adekvatnu nadoknadu od železničkog preduzeća u skladu sa odredbama železničkog preduzeća o nadoknadi. U ovim odredbama navode se kriterijumi za utvrđivanje kašnjenja i izračunavanje iznosa koji je potrebno nadoknaditi.</p> <p>Nadoknada u slučaju kašnjenja izračunava se u odnosu na cenu koju je putnik stvarno platio za uslugu koja izvršena sa zakašnjenjem.</p> <p>Kada ugovor o prevozu podrazumeva povratno putovanje, nadoknada za kašnjenje u odlaznom ili dolaznom delu putovanja izračunava se u odnosu na polovinu cene plaćene za kartu. Na isti način cena za uslugu koja je izvršena sa zakašnjenjem prema bilo</p>		<p>ovim pravilima navode se kriterijumi za utvrđivanje kašnjenja i izračunavanje iznosa naknade.</p> <p>Pravila iz stava 2. ovog člana propisuju se u opštim uslovima prevoza. Naknada u slučaju kašnjenja izračunava se u odnosu na cenu koju je putnik stvarno platio za uslugu koja je izvršena sa zakašnjenjem.</p> <p>Kada se ugovor o prevozu odnosi na povratno putovanje, naknada za kašnjenje u odlasku ili dolasku izračunava se u odnosu na polovinu cene plaćene za kartu. Na isti način cena za uslugu koja je izvršena sa zakašnjenjem prema drugom obliku ugovora o prevozu koji omogućava putovanje na nekoliko uzastopnih pravaca izračunava se</p>			
--	--	--	--	--	--	--

<p>kom drugom obliku ugovora o prevozu koji omogućava putovanje na nekoliko uzastopnih pravaca izračunava se proporcionalno punom iznosu cene.</p> <p>Izračunavanje perioda kašnjenja ne uzima u obzir kašnjenja za koja železničko preduzeće može da dokaže da se dogodilo izvan teritorije na kojoj se primenjuje Ugovor o osnivanju Evropske zajednice.</p> <p>2. Nadoknada cene karte isplaćuje se u roku od jednog meseca nakon primanja zahteva za nadoknadu. Nadoknada se može isplatiti u vaučerima odnosno drugim uslugama ukoliko su uslovi fleksibilni (naročito u pogledu perioda važnosti i destinacije).</p>	<p>proporcionalno punom iznosu cene.</p> <p>Izračunavanje perioda kašnjenja ne uzima u obzir kašnjenja za koja prevoznik može da dokaže da se dogodilo izvan teritorije Republike Srbije.</p> <p>Naknada cene karte isplaćuje se u roku od 30 dana od dana prijema zahteva za naknadu. Naknada se isplaćuje u novcu, po izboru putnika, a može se isplatiti i u vaučerima odnosno drugim uslugama ukoliko su uslovi usluga fleksibilni (naročito u pogledu perioda važnosti i destinacije).</p> <p>Naknada cene karte ne može se smanjiti zbog troškova železničkog prevoznika kao što su</p>			
--	---	--	--	--

	<p>Nadoknada se isplaćuje u novcu na zahtev putnika.</p> <p>3. Nadoknada cene karte ne može se smanjiti kao posledica troškova finansijskih transakcija kao što su takse, troškovi telefonskog razgovora ili cena marki. Železničko preduzeće može uvesti minimalan iznos ispod kojeg se nadoknada ne isplaćuje. Ovaj minimalan iznos ne može biti viši od 4 evra.</p> <p>4. Putnik nema prava na nadoknadu ukoliko je obavešten o kašnjenju pre kupovine karte, ili ukoliko je period kašnjenja usled nastavka druge usluge ili preusmeravanja kraći od 60 minuta.</p>		<p>takse, troškovi telefonskog razgovora ili cena markica.</p> <p>Prevoznik može odrediti opšti minimalan iznos ispod kojeg se naknada ne isplaćuje, koji ne može biti veći od 4 evra (u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke na dan određivanja ovog iznosa).</p> <p>Putnik nema pravo na naknadu, ako je obavešten o kašnjenju pre kupovine karte ili ako je kašnjenje zbog nastavka putovanja drugom uslugom ili preusmeravanjem kraće od 60 minuta.</p>			
18.	Pružanje pomoći	01.	U slučaju kašnjenja u	PU		

	<p>1. U slučaju kašnjenja u dolasku ili odlasku, železničko preduzeće ili upravnik stanice moraju informisati putnike o situaciji i procenjenom vremenu odlaska i dolaska čim ova informacija bude raspoloživa.</p> <p>2. U slučaju kašnjenja navedenog u stavu 1. dužem od 60 minuta, putnicima se besplatno nudi i:</p> <p>4) obroci i osveženje u razumnom odnosu na period čekanja, ukoliko postoje u vozu ili na stanici, ili se razumno mogu nabaviti;</p> <p>5) hotelski ili drugi smeštaj, kao i prevoz od</p>	14g.	<p>dolasku ili odlasku, prevoznik ili upravljač stanice moraju obavestiti putnike o situaciji i procenjenom vremenu odlaska i dolaska čim im ta informacija postane dostupna.</p> <p>U slučaju kašnjenja iz stava 1. ovog člana dužeg od 60 minuta, putnicima se besplatno nudi i:</p> <p>(a) obroci i osveženje u skladu sa vremenom čekanja, ako su dostupni u vozu ili u stanici, ili se razumno mogu nabaviti;</p> <p>(b) hotelski ili drugi smeštaj, kao i prevoz od železničke stanice do mesta smeštaja, u slučaju da je boravak od jedne</p>			
--	--	------	--	--	--	--

	<p>železničke stanice do mesta smeštaja, u slučaju boravka od jedne ili više noći ili ako je potreban dodatni boravak, gde i kada za ovo postoje fizičke mogućnosti;</p> <p>6) ukoliko je voz blokirao na pruzi, prevoz od voza do železničke stanice, do alternativnog mesta polaska ili do krajnjeg odredišta usluge, gde i kada je to fizički moguće.</p> <p>3. Ukoliko železnička usluga ne može biti nastavljena, železničko preduzeće mora u što kraćem roku organizovati alternativne</p>		<p>ili više noći neophodan, ili ako je dodatni boravak neophodan, ako za to postoje fizičke mogućnosti;</p> <p>(c) ukoliko je voz blokirao na pruzi, prevoz od voza do železničke stanice, do alternativne otpremne stanice ili do krajnjeg odredišta usluge, ako je to fizički moguće.</p> <p>Ukoliko železnička usluga ne može biti nastavljena, prevoznik mora u što kraćem roku organizovati alternativne transportne usluge za putnike.</p> <p>U realizaciji obaveza iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, ako se među putnicima nalaze lica sa</p>			
--	--	--	--	--	--	--

	<p>usluge za prevoz putnika.</p> <p>4. Železničko preduzeće, na zahtev putnika, mora navesti na karti da je železnička usluga pretrpela kašnjenje, uzrokovala propuštanje veze ili da je otkazana, u zavisnosti od samog slučaja.</p> <p>5. Pri primeni stavova 1, 2. i 3, železničko preduzeće koje obavlja prevoz mora posvetiti naročitu pažnju potrebama osoba sa invaliditetom i osoba sa smanjenom pokretljivošću i njihovim pratiocima.</p>		<p>invaliditetom i smanjenom pokretljivošću, prevoznik koji obavlja prevoz mora uzeti u obzir posebne potrebe ovih lica, kao i njihovih pratilaca.</p> <p>Prevoznik, na zahtev putnika, mora navesti na karti da je železnička usluga pretrpela kašnjenje, uzrokovala propuštanje presedanja ili da je otkazana, u zavisnosti od slučaja.</p>			
19.	<p>Pravo na prevoz</p> <p>1. Železnička preduzeća i upravnici stanica, uz aktivno učešće</p>	02. 99.	<p>Železnički prevoznici i upravljači stanica, uz aktivno učešće reprezentativnih organizacija osoba sa</p>	PU		

	<p>reprezentativnih organizacija osoba sa invaliditetom i osoba sa smanjenom pokretljivošću, utvrđuju, ili uvode, nediskriminativna pravila pristupa u svrhu prevoza osoba sa invaliditetom i osoba sa smanjenom pokretljivošću.</p> <p>2. Rezervacije i karte se prodaju osobama sa invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću bez dodatnih troškova. Železničko preduzeće, prodavac karata ili organizator putovanja ne smeju odbiti prihvatanje rezervacije, ili izdavanje karte, osobi sa invaliditetom ili osobi sa smanjenom pokretljivošću, ili zahtevati da ova osoba bude u pratnji druge</p>		<p>invaliditetom i osoba sa smanjenom pokretljivošću, utvrđuju, ili uvode, nediskriminativna pravila pristupa u svrhu prevoza osoba sa invaliditetom i osoba sa smanjenom pokretljivošću.</p> <p>Rezervacije i karte se prodaju osobama sa invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću bez dodatnih troškova.</p> <p>Železnički prevoznik, prodavac karata ili organizator putovanja ne smeju odbiti prihvatanje rezervacije, ili izdavanje karte, osobi sa invaliditetom ili osobi sa smanjenom pokretljivošću, ili zahtevati da ova osoba bude u pratnji druge osobe, sve dok to nije zaista neophodno u</p>			
--	---	--	--	--	--	--

	osobe, sve dok to nije zaista neophodno u skladu sa pravilima pristupa pomenutim u stavu 1.		skladu sa pravilima pristupa pomenutim u stavu 1. ovog člana.			
20.	<p>Informacije osobama sa invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću</p> <p>1. Prema zahtevu, železničko preduzeće, prodavac karata ili organizator putovanja pruža osobama sa invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću informacije o pristupačnosti železničkih usluga i o uslovima pristupa voznim sredstvima u skladu sa pravilima pristupa iz člana 19. stav 1. i informišu osobe sa invaliditetom i osobe sa</p>	02. 100.	<p>Po zahtevu, železnički prevoznik, prodavac karata ili organizator putovanja pruža osobama sa invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću informacije o pristupačnosti železničkih usluga i o uslovima pristupa voznim sredstvima u skladu sa pravilima pristupa iz člana 99. stav 1. i informišu osobe sa invaliditetom i osobe sa smanjenom pokretljivošću o raspoloživom prostoru u vozu.</p> <p>Prema zahtevu,</p>	PU		

	<p>smanjenom pokretljivošću o raspoloživim prostorijama u vozu.</p> <p>2. Kada železničko preduzeće, prodavac karata odnosno organizator putovanja izvrši odstupanje predviđeno u članu 19. stav 2, po zahtevu ono mora informisati napismeno osobu sa invaliditetom ili osobu sa smanjenom pokretljivošću o razlozima za odstupanje u roku od pet radnih dana od dana odbijanja rezervacije ili izdavanja karte ili definisanja uslova za pratnjom.</p>	03. 8.3-4.	<p>prevoznik, prodavac karata ili naručilac prevoza pruža licima sa invaliditetom i licima sa smanjenom pokretljivošću informacije o pristupačnosti železničkih usluga, o uslovima pristupa voznim sredstvima i o raspoloživim prostorima u vozu.</p> <p>Kada prevoznik, prodavac karata, odnosno naručilac prevoza izvrši odstupanje od predviđenog u st. 1 i 2 ovog člana, po pismenom zahtevu on mora informisati napismeno lice sa invaliditetom ili lice sa smanjenom pokretljivošću o razlozima za odstupanje u roku od pet radnih dana od dana podnošenja zahteva.</p>			
--	--	---------------	---	--	--	--

21.	<p style="text-align: center;">Pristupačnost</p> <p>1. Železnička preduzeća i upravnici stanica moraju, kroz usaglašavanje sa TSI o osobama sa smanjenom pokretljivošću, osigurati da stanica, platforme, vozna sredstva i druge prostorije budu pristupačni za osobe sa invaliditetom i osobe sa smanjenom pokretljivošću.</p> <p>2. U slučaju nepostojanja pomoćnog osoblja u vozu ili osoblja na stanici, železnička preduzeća i upravnici stanica moraju uložiti sve razumne napore kako bi osobama sa invaliditetom ili osobama sa smanjenom pokretljivošću omogućili pristup prevozu železnicom.</p>			NU	<p>Oblast na koju se odnose ove odredbe predmet je regulisanja Zakona o železnici. Trenutno je u toku priprema Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o železnici, kojim će biti ostvarena potpuna usklađenost sa ovim odredbama.</p>	
-----	---	--	--	----	---	--

22.	<p>Pružanje pomoći na železničkoj stanici</p> <p>1. Pri odlasku, tranzitu ili dolasku osobe sa invaliditetom ili osobe sa smanjenom pokretljivošću na železničku stanicu na kojoj je prisutno osoblje, upravnik stanice pruža besplatnu pomoć na način koji ovim osobama omogućava ukrcavanje pri odlasku, odnosno iskrcavanje pri dolasku za uslugu za koju je osoba kupila kartu, bez uticaja na pravila pristupa pomenuta u članu 19. stav 1.</p> <p>2. Države članice mogu odstupiti od stava 1. u slučaju kada osobe koriste uslugu prevoza koja je predmet ugovora o javnoj usluzi zaključenog u skladu sa zakonodavstvom</p>			NU	<p>Oblast na koju se odnose ove odredbe predmet je regulisanja Zakona o železnici. Trenutno je u toku priprema Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o železnici, kojim će biti ostvarena potpuna usklađenost sa ovim odredbama.</p>	
-----	---	--	--	----	---	--

	<p>Zajednice, pod uslovom da je nadležni organ uspostavio alternativne mogućnosti ili aranžmane koji garantuju jednak ili viši nivo pristupačnosti uslugama prevoza.</p> <p>3. Na stanicama na kojima ne postoji osoblje, železnička preduzeća i upravnici stanica moraju izložiti lako pristupačne informacije u skladu sa pravilima pristupačnosti iz člana 19. stav 1. o najbližoj stanici sa osobljem i neposredno raspoloživoj pomoći za osobe sa invaliditetom i osobe sa smanjenom pokretljivošću.</p>					
23.	<p>Pružanje pomoći u vozu</p> <p>Bez uticaja na pravila pristupačnosti iz člana</p>			NU	Oblast na koju se odnose ove odredbe predmet je	

	<p>19. stav 1, železnička preduzeća moraju pružiti besplatnu pomoć osobama sa invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću u vozu i tokom ukrcavanja i iskrcavanja iz voza.</p> <p>Za potrebe ovog člana, pomoć u vozu obuhvata sve razumne napore da se osobi sa invaliditetom i osobi sa smanjenom pokretljivošću ponudi pomoć kako bi se ovoj osobi obezbedio pristup jednakim uslugama u vozu kao i drugim putnicima, ukoliko stepen invaliditeta ili smanjene pokretljivosti ovoj osobi onemogućava samostalan i siguran pristup ovim uslugama.</p>				<p>regulisanja Zakona o železnici. Trenutno je u toku priprema Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o železnici, kojim će biti ostvarena potpuna usklađenost sa ovim odredbama.</p>	
24.	Uslovi pod kojima se pruža pomoć			NU	Oblast na koju se odnose ove odredbe	

	<p>Železnička preduzeća, upravnici stanica, prodavci karata i organizatori putovanja moraju sarađivati sa ciljem pružanja pomoći osobama sa invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću u skladu sa članovima 22. i 23. prema sledećim tačkama:</p> <p>(a) pomoć se pruža pod uslovom da je železničko preduzeće, upravnik stanice, prodavac karata ili organizator putovanja koje je prodalo kartu obavesteno o potrebi osobe za ovakvom pomoći najmanje 48 sata pre nego što</p>				<p>predmet je regulisanja Zakona o železnici. Trenutno je u toku priprema Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o železnici, kojim će biti ostvarena potpuna usklađenost sa ovim odredbama.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

	<p>potrebno pružiti pomoć. Kada karta predviđa više putovanja, dovoljno je jedanput dostaviti obaveštenje pod uslovom da se pruže i adekvatne informacije o vremenu kasnijih putovanja;</p> <p>(b) železnička preduzeća, upravnici stanica, prodavci karata i organizatori putovanja preduzimaju sve neophodne mere za primanje obaveštenja;</p> <p>(c) ukoliko ne prime</p>					
--	--	--	--	--	--	--

	<p>obaveštenje u skladu sa tačkom a), železničko preduzeće i upravnik stanice moraju učiniti sve razumne napore za pružanje pomoći na način koji će osobi sa invaliditetom ili osobi sa smanjenom pokretljivošću omogućiti putovanje;</p> <p>(d) bez uticaja na nadležnosti drugih subjekata u pogledu oblasti izvan prostorija železničke stanice, upravnik stanice i svako drugo ovlašćeno lice</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	<p>mora odrediti mesta, unutar i izvan železničke stanice, na kojima osoba sa invaliditetom i osoba sa smanjenom pokretljivošću može da najavi svoj dolazak na železničku stanicu i, po potrebi, zatraži pomoć;</p> <p>(e) pomoć se pruža pod uslovom da se osoba sa invaliditetom ili osoba sa smanjenom pokretljivošću prijavi na određenom mestu u vreme koje odredi železničko preduzeće ili upravnik stanice</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	<p>koje pruža pomoć. Ovo vreme ne može biti duže od 60 minuta pre objavljenog vremena odlaska ili vremena kada se od svih putnika traži da se prijave. Ukoliko se ne odredi vreme do kojeg osoba sa invaliditetom ili osoba sa smanjenom pokretljivošću treba da se prijavi, ova osoba se mora prijaviti na za to određenom mestu najmanje 30 minuta pre objavljenog vremena odlaska ili vremena kada se od svih putnika traži da</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	se prijave.					
25.	<p>Nadoknada u pogledu opreme za kretanje i druge specifične opreme</p> <p>Ukoliko je železničko preduzeće odgovorno za potpuni ili delimičan gubitak, ili oštećenje, opreme za kretanje ili druge specifične opreme koju koristi osoba sa invaliditetom ili osoba sa smanjenom pokretljivošću, ne primenjuje se odredba o ograničenju finansijskog iznosa nadoknade.</p>	01. 14d)	<p>Ukoliko je prevoznik odgovoran za potpuni ili delimičan gubitak, ili oštećenje, opreme za kretanje ili druge posebne opreme koju koristi osoba sa invaliditetom ili osoba sa smanjenom pokretljivošću, ne primenjuje se odredba o ograničenju finansijskog iznosa nadoknade iz čl. 26. i 30. ovog zakona.</p>	PU		
26.	<p>Lična bezbednost putnika</p> <p>U dogovoru sa javnim vlastima, železnička preduzeća, upravljači infrastrukture i upravnici stanica preduzimaju adekvatne mere u okviru</p>	02. 91.	<p>U dogovoru sa nadležnim organima javne vlasti, železnički prevoznici, upravljač infrastrukture i upravljači stanica preduzimaju adekvatne mere u okviru svojih nadležnosti i prilagođavaju ih nivou</p>	PU		

	<p>svojih nadležnosti i prilagođavaju ih nivou bezbednosti koji definišu javne vlasti da bi obezbedili ličnu bezbednosti putnika na železničkim stanicama i u vozu kao i upravljanje rizikom. Oni saraduju i razmenjuju informacije o najboljim praksama u pogledu prevencije aktivnosti, za koje se očekuje da mogu ugroziti nivo bezbednosti.</p>		<p>obezbeđivanja koji definišu javne vlasti da bi obezbedili ličnu bezbednost putnika na železničkim stanicama i u vozu kao i upravljanje rizikom.</p> <p>Oni saraduju i razmenjuju informacije o najboljim praksama u pogledu prevencije aktivnosti, za koje se očekuje da mogu ugroziti nivo bezbednosti.</p>			
27.	<p>Žalbe</p> <p>1. Železnička preduzeća moraju uspostaviti mehanizam za delovanje po osnovu žalbi u vezi sa pravima i obavezama obuhvaćenih ovom uredbom. Železnička preduzeća moraju učiniti kontakt informacije i</p>	02.101.	<p>Železnički prevoznici moraju uspostaviti mehanizam za delovanje po osnovu reklamacija u vezi sa pravima putnika propisanih ovim zakonom. Železnički prevoznici su dužni da na svojoj internet stranici i na drugi odgovarajući način učine putnicima</p>	PU		

	<p>radni jezik (radne jezike) široko dostupnim putnicima.</p> <p>2. Putnici mogu podneti žalbu svakom železničkom preduzeću koje učestvuje u prevozu. U roku od jednog meseca, primalac žalbe mora dati obrazložen odgovor ili, u opravdanim slučajevima, informisati putnika do kog datuma u periodu do tri meseca od dana žalbe putnik može očekivati odgovor.</p> <p>3. Železničko preduzeće objavljuje u godišnjem izveštaju iz člana 28. broj i kategorije primljenih žalbi, obrađenih žalbi, period dostavljanja odgovora i preduzete aktivnosti za unapređenje usluga.</p>		<p>široko dostupne kontakt informacije i radni jezik u vezi sa podnošenjem reklamacija.</p> <p>Železnički prevoznik je dužan da u roku od 30 dana dostavi obrazložen odgovor ili, u opravdanim slučajevima, da informiše putnika do kog datuma u periodu do tri meseca od dana prijema reklamacije putnik može očekivati odgovor.</p> <p>Železnički prevoznik objavljuje na svojoj internet stranici godišnju informaciju o broju i kategoriji primljenih reklamacija u vezi sa pravima putnika propisanim ovim zakonom.</p>			
28.	Standardi kvaliteta			NU	Oblast na koju	

	<p>usluga</p> <p>1. Železnička preduzeća definišu standarde kvaliteta usluga i sprovode sistem upravljanja kvalitetom sa ciljem održanja kvaliteta usluga. Standardi kvaliteta usluga moraju obuhvatiti, kao minimum, stavke navedene u Aneksu III.</p> <p>2. Železnička preduzeća prate svoj učinak u pogledu standarda kvaliteta usluga. Železnička preduzeća svake godine objavljuju izveštaj o učinku u pogledu kvaliteta usluga uz godišnji izveštaj. Izveštaji o učinku u pogledu kvaliteta usluga objavljuju se na Internet prezentaciji železničkog preduzeća. Takođe, ovi</p>				<p>se odnose ove odredbe predmet je regulisanja Zakona o železnici. Trenutno je u toku priprema Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o železnici, kojim će biti ostvarena potpuna usklađenost sa ovim odredbama.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

	izveštaji objavljuju se na Internet prezentaciji EŽA.					
29.	<p>Informisanje putnika o njihovim pravima</p> <p>1. Pri prodaji karata za putovanje železnicom, železnička preduzeća, upravnici stanica i organizatori putovanja informišu putnike o njihovim pravima i obavezama u skladu sa ovom uredbom. Kako bi postupila u skladu sa ovom obavezom informisanja, železnička preduzeća, upravnici stanica i organizatori putovanja mogu koristiti skraćeni pregled odredbi ove Uredbe koji pripremi Komisija na svim</p>	02. 102.	Pri prodaji karata za putovanje železnicom, osim u gradskom i prigradskom saobraćaju, železnički prevoznici, upravljači stanica i organizatori putovanja informišu putnike o njihovim pravima iz čl. 93-101. ovog zakona, kao i o kontakt informacijama Direkcije.	PU	Odredba je prilagođena tako da bude primenljiva u RS.	Pregled odredbi Uredbe koju dostavlja Komisija nije u primeni

	<p>zvaničnim jezicima institucija Evropske unije i stavi im na raspolaganje.</p> <p>2. Železnička preduzeća i upravnici stanica informišu putnike na adekvatan način, na stanicama i u vozu, o kontakt informacijama jednog ili više tela koje odrede države članice u skladu sa članom 30.</p>					
30.	<p>Sprovođenje uredbe</p> <p>1. Svaka država članica određuje jedno ili više tela koja su odgovorna za sprovođenje ove uredbe. Ova tela preduzimaju neophodne mere kako bi osigurali poštovanje prava putnika.</p> <p>Svako telo je nezavisno u pogledu organizacije,</p>	<p>02. 103.</p> <p>02. 120.</p>	<p>Putnici koji smatraju da im je uskraćeno pravo utvrđeno čl. 93. do 102. ovog zakona mogu podneti pritužbu Direkciji.</p> <p>Direkcija obavlja poslove:</p> <p>1) u oblasti regulisanja tržišta železničkih usluga;</p> <p>2) u oblasti licenciranja železničkih</p>	PU		

	<p>odlučivanja o finansiranju, pravne strukture i odlučivanja u odnosu na upravljača infrastrukture, telo za naplatu nadoknade, telo za dodelu kapaciteta infrastrukture ili železnička preduzeća.</p> <p>Države članice informišu Komisiju o telu ili telima koja su određena u skladu sa ovim stavom kao i njihovim nadležnostima.</p> <p>2. Putnici se mogu žaliti odgovarajućem telu određenom u skladu sa stavom 1, ili bilo kom drugom odgovarajućem telu koje odredi država članica, o navodnom prekršaju ove uredbe.</p>	02. 123.	<p>prevoznika;</p> <p>3) u oblasti prava putnika;</p> <p>4) u oblasti bezbednosti u železničkom saobraćaju i interoperabilnosti železničkog sistema;</p> <p>5) u oblasti žičara;</p> <p>6) ostvarivanja međunarodne saradnje u okviru svoje nadležnosti;</p> <p>7) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i zakonima kojima se uređuju oblasti bezbednosti u železničkom saobraćaju, interoperabilnosti železničkog sistema i žičara za prevoz lica.</p> <p>Direkcija prima i razmatra pritužbe putnika koji smatraju da im je uskraćeno pravo utvrđeno ovim zakonom i daje mišljenja i preporuke u konkretnim slučajevima.</p>			
--	--	-------------	---	--	--	--

			U postupku po pritužbi iz stava 1. ovog člana ili po sopstvenoj inicijativi, Direkcija može rešenjem utvrditi mere za otklanjanje utvrđene povrede u skladu sa ovim zakonom i rok za sprovođenje utvrđenih mera.			
31.	<p>Saradnja između tela nadležnih za sprovođenje Uredbe</p> <p>Tela nadležna za sprovođenje Uredbe iz člana 30. vrše razmenu informacija o svom radu i principima odlučivanja i praksama u cilju koordiniranja svojih principa odlučivanja na nivou Zajednice. Komisija ovim telima pruža podršku u realizaciji ove obaveze.</p>			NP	Odredba nije prenesena, jer se odnosi na primenu Uredbe.	

32.	<p style="text-align: center;">Kazne</p> <p>Države članice definišu pravila o kaznama za kršenje odredbi ove uredbe i preduzimaju sve potrebne mere kako bi osigurale da se kazne primenjuju. Ove kazne moraju biti delotvorne, srazmerne i preventivne. Države članice obaveštavaju Komisiju o ovim pravilima i merama do 3. juna 2010. godine i obaveštavaju bez odlaganja o svim kasnijim izmenama i dopunama koje imaju uticaja na ova pravila i mere.</p>	02. 141.4-16.	<p>Novčanom kaznom od 300.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj privredno društvo ili drugo pravno lice:</p> <p>4) ako ne definiše standarde kvaliteta usluga prevoza putnika i ne sprovode sistem upravljanja kvalitetom sa ciljem održanja kvaliteta usluga (član 93. stav 1)</p> <p>5) ako ne objavi odgovarajućim sredstvima odluku o prekidu davanja usluga (član 94);</p> <p>6) ako nudi ugovore o prevozu putnika u ime jednog ili više železničkih prevoznika a nije na zahtev putnika pružila najmanje informaciju iz člana 95. ovog zakona;</p> <p>7) ako ne pruži putniku obaveštenje iz</p>	PU	Prvi deo odredbe je potpuno sproveden dok drugi deo koji se tiče izveštavanja EK nije prenosiv.	
-----	---	------------------	--	----	---	--

			<p>člana 96. stav 4. ovog zakona;</p> <p>8) ako ne omogući putniku da unese bicikl u voz, pod uslovima iz člana 97. ovog zakona;</p> <p>9) ako ne učini svaki razuman napor da pomogne putniku u potraživanju naknade štete od trećeg lica (član 98);</p> <p>10) ako osobama sa invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću naplati rezervaciju ili kartu uz dodatni trošak (član 99. stav 2);</p> <p>11) ako odbije prihvatanje rezervacije, ili izdavanje karte, osobi sa invaliditetom ili osobi sa smanjenom pokretljivošću, ili zahtevati da ova osoba bude u pratnji druge osobe, sve dok to nije zaista neophodno u skladu sa pravilima</p>			
--	--	--	--	--	--	--

			<p>pristupa iz stava 1. člana 99. ovog zakona (član 99. stav 3);</p> <p>12) ako ne pruži osobama sa invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću informacije o pristupačnosti železničkih usluga i o uslovima pristupa voznim sredstvima u skladu sa pravilima pristupa iz člana 99. stav 1. i ne informišu osobe sa invaliditetom i osobe sa smanjenom pokretljivošću o raspoloživom prostoru u vozu (član 100);</p> <p>13) ako ne uspostavi mehanizam za delovanje po osnovu reklamacija u vezi sa pravima putnika propisanih ovim zakonom (član 101. stav 1);</p> <p>14) ako u roku od 30</p>			
--	--	--	---	--	--	--

			<p>dana ne dostavi putniku obrazložen odgovor ili, u opravdanim slučajevima, ne informiše putnika do kog datuma u periodu do tri meseca od dana prijema reklamacije putnik može očekivati odgovor (član 101. stav 2);</p> <p>15) ako ne objavi na svojoj internet stranici godišnju informaciju o broju i kategoriji primljenih reklamacija u vezi sa pravima putnika propisanim ovim zakonom (član 101. stav 3);</p> <p>16) ako pri prodaji karata ne informiše putnike o njihovim pravima iz čl. 93. do 101. ovog zakona, kao i o kontakt informacijama Direkcije (član 102);</p>			
33.	Aneksi			NP	Odredba	

	Mere definisane radi izmene i dopune nesusštinskih komponenti ove uredbe prilagođavanjem njenih aneksa, osim Aneksa I, usvajaju se u skladu sa regulatornom procedurom sa kontrolom iz člana 35. stav 2.				proceduralnog karaktera.	
34.	<p>Odredbe o izmenama i dopunama</p> <p>1. Mere definisane radi izmene i dopune nesusštinskih komponenti ove uredbe njenom dopunom i koje su neophodne za primenu članova 2, 10. i 12. usvajaju se u skladu sa regulatornom procedurom kontrolom iz člana 35. stav 2.</p> <p>2. Mere definisane radi</p>			NP	Odredba proceduralnog karaktera	

	<p>izmene i dopune nesusštinskih komponenti ove uredbe prilagođavanjem novčanih iznosa iz ove uredbe, osim onih navedenih u Aneksu I, kao posledica inflacije usvajaju se u skladu sa regulatornom procedurom sa kontrolom iz člana 35. stav 2.</p>					
35.	<p>Procedura prema kojoj postupa Odbor</p> <p>1. Komisiji pruža pomoć Odbor osnovan u skladu sa članom 11a Direktive 91/440/EEZ.</p> <p>2. Kada se vrši pozivanje na ovaj stav, primenjuju se član 5a. tačka 1) do tačke 4) i član 7. Odluke 1999/468/EZ, imajući u vidu odredbe člana 8. ove odluke.</p>			NP	Odredba proceduralnog karaktera	

36.	<p>Izveštaj</p> <p>Komisija podnosi izveštaj Evropskom parlamentu i Savetu do 3. decembra 2012. godine o primeni i rezultatima ove uredbe a posebno o standardima kvaliteta usluga.</p> <p>Izveštaj se zasniva na informacijama koje je neophodno pružiti u skladu sa ovom uredbom i članom 10b Direktive 91/440/EEZ. Po potrebi se uz izveštaj prilažu odgovarajući predlozi.</p>			NP	Odredba proceduralnog karaktera	
37.	<p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova uredba stupa na snagu 24 meseca od dana objavljivanja u <i>Službenom listu Evropske unije</i>.</p>			NP	Odredba proceduralnog karaktera	

	<p>Ova uredba je u potpunosti obavezujuća i primenjuje se neposredno u svakoj državi članici.</p> <p>Sačinjeno u Strazburu, 23. oktobra 2007. godine.</p>					
aI	Isečak iz Jedinstvenih pravila o ugovoru o međunarodnom prevozu putnika i prtljaga železnicom (CIV)	03. 22a).	<p>Na pitanja zaključivanja i realizacije ugovora o prevozu putnika, koja ovim zakonom nisu uređena, shodno se primenjuju odredbe delova II-VII Jedinstvenih pravila za ugovor o međunarodnom železničkom prevozu putnika - CIV - Dodatak A, Konvencije o međunarodnim železničkim prevozima (COTIF) od 9. maja 1980. godine od 9. maja 1980. godine u verziji na osnovu Protokola o</p>	PU		

			izmenama od 3. juna 1999. godine („Službeni list SFRJ - Međunarodni ugovori”, broj 8/84, „Službeni list SRJ - Međunarodni ugovori”, broj 3/93, „Službeni glasnik RS”, broj 102/07 i „Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori”, br. 1/10, 2/13, 17/15, 7/17 i 9/19), sa naknadnim potvrđenim izmenama i dopunama.			
aII	Minimum informacija koje pružaju železnička preduzeća odnosno prodavci karata	01. 95.1-2.	Železnički prevoznici i prodavci karata koji nude ugovore o prevozu putnika u ime jednog ili više železničkih prevoznika pružaju putnicima, prema zahtevu, najmanje informaciju o putovanju, pre i u toku putovanja u regionalnom, daljinskom i međunarodnom prevozu, za koje	PU		

			<p>železnički prevoznik nudi ugovor o prevozu:</p> <p>1) Pre putovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opšti uslovi ugovora - Red vožnje i uslovi najbržeg putovanja - Red vožnje i uslovi najjeftinijih cena karata - Pristupačnost, uslovi pristupa i postojanje prostorija u vozu namenjenih osobama sa invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću - Pristupačnost i uslovi pristupa za bicikl - Raspoloživost sedišta u vagonima, prvoj i drugoj klasi kao i kušet-kolima i spavaćim kolima - Aktivnosti koje mogu dovesti do ometanja ili kašnjenja usluge - Raspoloživost 			
--	--	--	--	--	--	--

			usluga u vozu - Procedure za podnošenje zahteva za povraćaj izgubljenog prtljaga - Procedure za podnošenje pritužbi 2) Tokom putovanja: - Usluge u vozu - Sledeća stanica - Kašnjenja - Glavne vezne usluge - Pitanja bezbednosti i sigurnosti.			
aIII	Minimum standarda kvaliteta usluga	01.93.2.	Minimum standarda kvaliteta usluga naročito obuhvata: 1) informacije i karte; 2) tačnost usluga, i opšte principe rešavanja poremećaja u pružanju usluga; 3) ukidanje usluga; 4) čistoću voznih sredstava i staničnih prostorija (kvalitet	PU		

			vazduha u vagonima, higijena sanitarnih prostorija u vagonima, itd.); 5) anketu o zadovoljstvu korisnika; 6) postupanje po pritužbama; 7) pružanje pomoći osobama sa invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću.			
--	--	--	--	--	--	--